

Úthlutunarreglur 2020-2021

Ásamt útskýringum og dæmum

Menntasjóður námsmanna
2020

Efnisyfirlit

1. Kafli – Almennt	5
1.1 Almennt.....	5
1.2. Fylgiskjöl og skilafrestir	5
1.3 Umsóknir um námslán	5
1.4 Lánshæfi námsmanna	6
1.5 Réttur til aðstoðar vegna náms á Íslandi	7
1.6 Réttur til aðstoðar vegna náms erlendis	9
2. Kafli – Lánshæft nám	10
2.1 Almennt.....	10
2.2 Lánshæft nám á Íslandi	10
2.3 Lánshæft nám erlendis	11
2.4 Upplýsingar um lánshæft nám	12
3. Kafli – Námsframvinda	13
3.1 Almennt.....	13
3.2 Lánshæfar einingar	13
3.3 Lánsréttur	14
3.4 Undanþágur frá kröfum um námsframvindu	15
4. Kafli – Framfærsla námsmanna	20
4.1 Almennt.....	20
4.2 Grunnframfærsla.....	20
4.3 Lán með tilliti til húsnæðis.....	20
4.4 Styrkur og lán vegna barna.....	21
4.5 Lán vegna ferðakostnaðar	22
4.6 Staðaruppbót	23
5. Kafli – Lán vegna skólagjalda	24
6. Kafli - Önnur lán	26
6.1 Lán vegna röskunar á stöðu og högum námsmanns	26

6.2 Lán vegna sjúkratrygginga.....	26
6.3 Lán vegna námsmanna sem búa hjá efnalitlum forráðamönnum .	26
6.4 Lán vegna maka	27
7. Kafli - Tekjur.....	28
7.1 Tekjur og námsstyrkir	28
7.2 Frádráttur frá tekjum	28
7.3 Upplýsingaskylda námsmanns vegna tekna	29
8. Kafli – Útborgun námslána og ofgreidd lán.....	30
8.1 Útgreiðsla námslána	30
8.2 Ofgreidd lán	31
9. Kafli – Röng upplýsingagjöf og leiðréttingar.....	33
9.1 Vísitandi villandi upplýsingar.....	33
9.2 Leiðréttingar sjóðsins.....	33
10. Kafli – Ábyrgðir.....	34
10.1 Sjálfskuldarábyrgð	34
11. Kafli – Lokun skuldabréfa	37
11.1 Lokun skuldabréfa	37
11.2 Endurgreiðslur hefjast.....	37
11.3 Frestun á lokun skuldabréfs og námshlé	37
12. Kafli – Námsstyrkur við námslok.....	39
13. Kafli – Ákvæði skuldabréfa	40
13.1 Vextir og önnur lánakjör H-lána	40
14. Kafli - Endurgreiðslur	42
14.1 Endurgreiðslutími.....	42
14.2 Árleg endurgreiðsla.....	42
15. Kafli - Frestun endurgreiðslu.....	45
15.1 Frestun endurgreiðslu vegna verulegra fjárhagsörðugleika	45
15.2 Sótt um frestun á afborgun	45

15.3 Áhrif frestunar á endurgreiðslur eftir lánaflokkum.....	46
16. Kafli - Innheimta lána og vanskil	47
17. Kafli - Vafamál.....	48
17.1 Hlutverk stjórnar.....	48
17.2 Málsmeðferð	48
17.3 Rökstuðningur.....	48
17.4 Endurupptaka.....	48
17.5 Málskotsnefnd.....	49
18. Kafli – Gildistaka.....	50
Fylgiskjal I.....	51
Framfærslugrunnur og greinargerð með grunnframfærslu fyrir skólaárið 2020-2021	51
Fylgiskjal II.....	54
Hámarkstími fyrir undirbúningsnám í tungumálum	54
Fylgiskjal III.....	55
Lán sem sjóðurinn hefur veitt.....	55
Skilgreiningar á helstu hugtökum.....	56
Dæmi um útreikning á námsláni til námsmanns á Íslandi í fullu námi (60 ECTS-einingar) á skólaárinu 2020-2021	58
Atriðisorðaskrá	62

1. Kafli – Almennt

1.1 Almennt

Bæði námsmenn og greiðendur bera ábyrgð á því sjóðurinn hafi réttar samskiptaupplýsingar um viðkomandi s.s. netfang, heimilisfang og símanúmer.

Námsmanni ber að tilkynna allar breytingar á högum sínum er haft geta áhrif á veitingu námsaðstoðar, svo sem breyttar fjölskylduaðstæður, breytingar á fjárhag, heimilisfangi, netfangi, farsímanúmeri og námsáætlun. Meðal annars ber að tilkynna sjóðnum þegar námsmaður stofnar til hjúskapar eða skráðrar sambúðar. Námsmanni ber auk þess að senda sjóðnum öll þau gögn sem hann kann að verða beðinn um vegna umsóknar um námslán eða frest á lokun skuldabréfs.

Að námi loknu fara öll samskipti sjóðsins við lántaka í gegnum netfang hans nema annars sé óskað af hans hálfu. **Lántaki ber ábyrgð á því að sjóðurinn hafi réttar upplýsingar um netfang hans eftir að námi lýkur.**

1.2. Fylgiskjöl og skilafrestir

Fylgiskjöllum sem viðskiptavinum sjóðsins ber að skila vegna umsókna, hvort sem um er að ræða umsókn vegna láns, undanþágu, frestunar eða annars, eiga að berast sjóðnum eigi síðar en einum mánuði eftir að sá umsóknarfrestur, sem við á hverju sinni, rennur út. Að öðrum kosti er heimilt að líta svo á að viðskiptavinur sé fallinn frá umsókn og er sjóðnum þá heimilt að fella umsóknina úr gildi.

1.3 Umsóknir um námslán

1.3.1 Rafrænar umsóknir

Sótt er um námslán rafrænt í gegnum „Mitt Lán“ sem aðgengilegt er á heimasíðu sjóðsins www.menntasjodur.is eða í gegnum island.is.

1.3.2 Umsóknir og gildistími

Sækja skal sérstaklega um námslán fyrir hvert aðstoðarár. Umsóknarfrestir eru eftirfarandi:

- Haut 2020 - til og með 1. september 2020
- Vor 2021 - til og með 5. janúar 2021
- Sumar 2021 - til og með 1. júní 2021

1.3.3 Lánsáætlun

Á grundvelli upplýsinga umsækjanda, m.a. um tekjur og fjölskylduhagi, fær hann útfyllta lánsáætlun frá sjóðnum. Eftir yfirferð lánsáætlunar ber umsækjanda að láta sjóðinn vita ef þær upplýsingar sem lagðar eru til grundvallar reynast rangar.

Komi í ljós að lánsáætlun byggir á röngum upplýsingum, mistökum eða á röngum forsendum miðað við gildandi úthlutunarreglur þess námsárs sem sótt er um lán fyrir, breytist lánsáætlun til samræmis við þær reglur.

1.3.4 Umboðsmaður

Ef viðskiptavinur sjóðsins telur þörf á, getur hann óskað eftir því að hafa umboðsmann fyrir sína hönd. Umboðsmaður hefur umboð til að annast mál lántaka fyrir hans hönd og heimild til að fá afhentar upplýsingar um lántaka. Viðskiptavinur ber ábyrgð á að Menntasjóður hafi rétt heimilisfang, netfang og síma umboðsmanns.

1.3.5 Greiðsla félagsgjalda

Menntasjóðurinn innheimtir gjald vegna félagsaðildar að Sambandi íslenskra námsmanna erlendis (SÍNE), óski námsmaður þess. Félagsgjaldið er dregið af námsláni.

1.4 Lánshæfi námsmanna

Skilryði til aðstoðar frá sjóðnum er að umsækjandi sé orðinn fjárráða á þeirri önn sem sótt er um námslán fyrir.

Það nám sem lánþegi stundar þarf að vera lánshæft, sbr. 2. kafla og lánþegi þarf að uppfylla lágmarkskröfur um námsframvindu, sbr. 3. kafla.

Námsmaður getur ekki fengið lán frá sjóðnum ef hann þiggur á sama tíma námsaðstoð frá öðru ríki.

Námsmaður sem þiggur námsstyrk samkvæmt lögum um námsstyrki nr. 79/2003 á ekki rétt á námsláni á þeirri önn sem hann fær styrkinn.

Til þess að námsmaður teljist lánshæfur hjá sjóðnum má hann ekki vera í vanskilum við sjóðinn þegar sótt er um lán.

Ef námsmaður hefur vísvitandi veitt sjóðnum rangar eða villandi upplýsingar fellur öll námsaðstoð við hann niður og aðstoð sem hann kann að hafa fengið vegna slíkra upplýsinga ber námsmanni að endurgreiða með verðbótum frá útborgunardegi. Þetta á m.a. við ef sannað þykir að

námsmaður hafi gefið upp rangar tekjur samkvæmt skilgreiningu sjóðsins um tekjur, þegar viðkomandi skattaári er lokið.

1.5 Réttur til aðstoðar vegna náms á Íslandi

Námsmaður sem sækir um námslán til þess að stunda nám á Íslandi þarf auk skilyrða sem koma fram í grein 1.4 að uppfylla eitt af þeim skilyrðum sem koma fram í greinum 1.5.1-1.5.6. Sjóðurinn áskilur sér rétt til að gera kröfu um að umsækjandi skili viðurkenndum staðfestingum um þá stöðu sem hann grundvallar umsókn sína um námslán á.

Með aðstandanda námsmanns er í kafla þessum átt við maka, niðja og/eða niðja maka ef niðjinn er yngri en 21 árs og á framfæri námsmanns og ættmenni hans eða maka hans, í beinan legg, sem er á framfæri hans.

1.5.1 Réttindi íslenskra og norrænna námsmanna

Ríkisborgarar Íslands og Norðurlandanna eiga rétt til þess að fá námsaðstoð til þess að stunda nám á Íslandi.

1.5.2 Réttindi ríkisborgara EES- og EFTA ríkja sem eru launþegar/sjálfstætt starfandi og aðstandenda þeirra

Ríkisborgari EES- eða EFTA ríkis sem er launþegi eða sjálfstæður atvinnurekandi á Íslandi, eða heldur stöðu sinni sem slíkur, ásamt aðstandanda hans, á rétt á því að fá námsaðstoð til þess að stunda nám á Íslandi. Að jafnaði er miðað við að vinnuframlag ríkisborgarans sé ekki undir 40 klukkustundum á mánuði á meðan námi hans eða aðstandanda hans stendur og skal hann senda mánaðarlega inn afrit af launaseðli sínum inn á gagnaskil „Mitt Lán“.

EES- eða EFTA- ríkisborgari sem hættir að vera launþegi eða sjálfstætt starfandi einstaklingur heldur stöðu sinni sem slíkur við eftirfarandi aðstæður;

- á meðan hann er tímabundið óvinnufær vegna veikinda eða slyss.
- hann staðfestir að hann sé atvinnulaus án eigin atbeina eftir að hafa unnið við launað starf í meira en eitt ár og er jafnframt í virkri atvinnuleit á grundvelli laga um atvinnuleysisstryggingar,
- hann staðfestir að hann sé atvinnulaus án eigin atbeina eftir að lokið er ráðningarsamningi sem er til skemmri tíma en eins árs eða hann hefur án eigin atbeina misst atvinnu á því tímabili og er jafnframt í virkri atvinnuleit á grundvelli laga um atvinnuleysisstryggingar. Í því tilviki skal hann halda stöðu sinni sem launþegi í a.m.k. sex mánuði,

- d. hefji hann starfsnám,
- e. sé ekki um að ræða atvinnuleysi fyrir eigin atbeina skal hann einungis halda stöðu sinni sem launþegi ef starfsnámið tengist fyrra starfi hans.

1.5.3 Réttindi ríkisborgara EES- og EFTA-ríkja sem hafa öðlast rétt til ótímabundinnar dvalar hérlandis og aðstandenda þeirra

Ríkisborgari EES- eða EFTA-ríkis sem öðlast rétt til ótímabundinnar dvalar hérlandis og aðstandendur hans eiga rétt til námsaðstoðar til þess að stunda nám á Íslandi.

1.5.4 Réttindi annarra erlendra ríkisborgara

Erlendur ríkisborgari sem er í hjúskap eða hefur um tveggja ára skeið verið í skráðri sambúð með íslenskum ríkisborgara og hefur átt lögheimili á Íslandi að lágmarki tvö ár af síðastliðnum fimm árum áður en nám hefst á rétt til námsaðstoðar til að stunda nám á Íslandi.

1.5.5 Réttindi flóttamanna

Erlendur ríkisborgari sem hefur fengið dvalarleyfi hér á landi sem flóttamaður á grundvelli alþjóðlegrar verndar á rétt til námsaðstoðar til að stunda nám á Íslandi. Við umsókn þarf flóttamaður að skila staðfestingu frá Útlendingastofnun um stöðu sína.

1.5.6 Réttindi erlendra ríkisborgara með ótímabundið dvalarleyfi á Íslandi

Erlendur ríkisborgari sem hefur ótímabundið dvalarleyfi á Íslandi á rétt til námsaðstoðar til að stunda nám á Íslandi.

1.6 Réttur til aðstoðar vegna náms erlendis

1.6.1 Almennt

Námsmaður sem sækir um lán til þess að stunda nám erlendis þarf að uppfylla öll eftirfarandi skilyrði:

1. almenn skilyrði samkvæmt grein 1.4.
2. eitt af þeim skilyrðum sem koma fram í greinum 1.5.1- 1.5.6 og
3. hafa búið á Íslandi í að lágmarki tvö ár af síðastliðnum fimm árum áður en nám hefst og hafa sterk tengsl við íslenskt samfélag að mati Menntasjóðsins.

Ríkisborgari EES- eða EFTA ríkis og aðstandandi hans er undanþeginn skilyrði um búsetu á Íslandi í tvö ár af síðustu fimm vegna náms innan EES- eða EFTA-ríkis.

2. Kafli – Lánshæft nám

2.1 Almennt

Sjóðurinn veitir námslán til framhaldsnáms við viðurkennda skóla eða menntastofnanir sem veita æðri menntun er leiðir til prófgráðu á háskólastigi. Sjóðnum er heimilt að veita námslán til starfs- og aðfaranáms.

Nám telst lánshæft ef það er skipulagt sem fullt nám í ákveðinni námsgrein í kennsluskrá skóla, 60 ECTS-einingar (ECTS stendur fyrir „European Credit Transfer and Accumulation System“) eða ígildi þeirra á hverju skólaári eða a.m.k. 30 ECTS-einingar á hverju misseri í þeim tilvikum þegar námsskipulagið nær ekki yfir heilt skólaár. Skráning nemandi hjá skóla ræður því hvort námsmaður telst í lánshæfu námi eða ekki.

Heimilt er að veita námslán eingöngu vegna skólagjalda, til náms sem ekki er skipulagt sem 60 ECTS-eininga nám á skólaárinu, sbr. 2. mgr. Námið verður þó að vera skipulagt sem a.m.k. 44 ECTS-eininga nám á hverju skólaári, sbr. grein. 3.2.

Lán er ekki veitt til náms sem er liður í launuðu starfi samkvæmt ráðningarsamningi.

Lán er ekki veitt til undirbúningsnáms né heldur til náms sem er framhald af doktorsprófi eða sambærilegu prófi.

Nám á framhaldsskólastigi sem leiðir til stúdentsprófs er ekki lánshæft hjá sjóðnum.

Hafi námsmaður fullnýtt svigrúm sitt til lána á ákveðinni námsbraut eða ákveðnu skólastigi, sbr. grein 3.1, telst frekara nám á viðkomandi námsbraut/skólastigi ekki lánshæft.

2.2 Lánshæft nám á Íslandi

2.2.1 Háskólanám

Nám á háskólastigi er lánshæft og annað nám sem gerir sambærilegar kröfur til undirbúningsmenntunar og nám á háskólastigi. Nám á háskólastigi í eftirtöldum skólum er lánshæft:

Háskóla Íslands
Háskólanum á Akureyri
Háskólanum á Bifröst
Háskólanum á Hólum

Háskólanum í Reykjavík
Landbúnaðarháskóla Íslands
Listaháskóla Íslands

2.2.2 Aðfaranám á Íslandi

Aðfaranám fyrir háskólanám sem nemur allt að 60 stöðluðum framhaldsskólaeiningum, sem er skipulagt af viðurkenndum háskóla og samþykkt af ráðherra, er lánshæft. Ekki skiptir máli hvort námið fari fram innan háskóla eða innan viðurkennds skóla á framhaldsskólastigi á grundvelli samnings við viðurkenndan háskóla.

2.2.3 Lönnám, starfsnám og viðbótarnám við framhaldsskóla á Íslandi

Lönnám og starfsnám á framhaldsskólastigi og viðbótarnám við starfsnám í framhaldsskóla er lánshæft. Skilyrði fyrir því er að námið hafi hlotið staðfestingu ráðherra samkvæmt lögum nr. 92/2008 um framhaldsskóla auk þess að uppfylla þarf eftirfarandi skilyrði:

1. Námið hafi fengið samþykki frá viðkomandi starfsgreinaráði, ef við á,
2. námslok séu a.m.k. á þriðja hæfnisþrepi og
3. sambærilegt nám sé almennt ekki í boði á háskólastigi hér á landi.

2.3 Lánshæft nám erlendis

2.3.1 Háskólanám

Lán er veitt til náms á háskólastigi við háskóla erlendis enda séu þeir viðurkenndir af menntamálayfirvöldum landsins og námi ljúki með viðurkenndri prófgráðu á háskólastigi.

2.3.2 Aðfaranám erlendis

Aðfaranám erlendis sem nemur allt að ígildi 60 staðlaðra framhaldsskólaeininga er lánshæft að því skilyrði uppfylltu að þeir skólar sem bjóða upp á námið séu viðurkenndir af menntamálayfirvöldum landsins.

2.3.3 Starfsnám og viðbótarnám við framhaldsskóla erlendis

Heimilt er að veita lán til starfsnáms erlendis sem er sambærilegt starfsnámi eða viðbótarnámi starfsnáms í framhaldsskóla á Íslandi. Lánshæfi er háð því að um sé að ræða viðurkennt nám og skóla sem er viðurkenndur af menntamálayfirvöldum landsins. Námið þarf einnig að uppfylla sömu skilyrði og lánshæft starfsnám á Íslandi eins og við á, sbr. grein 2.2.3, s.s.

að námslok séu a.m.k. á sambærilegu hæfnisprepi og þriðja hæfnisprepi á Íslandi og að sambærilegt nám sé almennt ekki í boði á háskólastigi hér á landi.

2.3.4 Tungumálanám sem undirbúningsnám

Heimilt er að veita lán til tungumálanáms ef það er nauðsynlegur undirbúningur undir lánshæft nám í landi þar sem annað tungumál en enska og Norðurlandamál (annað en finnska) er talað. Einungis er veitt einu sinni lán til undirbúningsnáms í tungumálum. Hámarkseiningafjöldi sem veitt er lán til samkvæmt þessari grein fer eftir viðkomandi tungumáli og er á bilinu 30-90 ECTS-einingar.

Ef lánþegi skiptir um námsland að loknu tungumálanámi er honum synjað um aðstoð (námslán til framfærslu-, ferða- og skólagjaldalána og barnastyrks) jafn lengi og hann naut aðstoðar í því námi. Fáir námsmaður tungumálanámið metið til styttingar á nýju námi kemur það til styttingar á þeim tíma sem námsmaður á ekki rétt á námsaðstoð.

Lánshæfi undirbúningsnáms í tungumálum er háð því að um sé að ræða skipulagt nám sem talist getur nægjanlega veigamikilið að því er varðar eðli og uppbyggingu að mati sjóðsins (a.m.k. 15 kennslustundir á viku).

Áður en lán vegna undirbúningsnáms í tungumálum er afgreitt þarf að liggja fyrir staðfesting á inngöngu í lánshæft nám á sama tungumálasvæði.

2.4 Upplýsingar um lánshæft nám

Á heimasíðu Menntasjóðsins liggja fyrir leiðbeinandi upplýsingar um skóla og námsbrautir sem lánað hefur verið til. Ef sótt er um lán í skóla eða námsbraut sem sjóðurinn hefur ekki lánað til þarf stjórn sjóðsins að meta lánshæfi námsins. Námsmaður þarf þá að útvega ítarlegar upplýsingar um skólann og námsbrautina og skila til sjóðsins ekki síðar en þremur mánuðum áður en nám hefst.

Menntasjóðnum er á hverjum tíma heimilt að endurskoða hvort skólar og námsbrautir séu lánshæfar hjá sjóðnum. Sjóðnum er jafnframt heimilt að óska eftir nýjum gögnum sem staðfesta að skóli eða námsbraut uppfylli kröfur sjóðsins um lánshæft nám, hvort sem um er að ræða innlenda eða erlenda skóla. Þó að skóli eða námsbraut hafi verið metin lánshæf telst það ekki loforð eða trygging fyrir því að svo verði áfram.

3. Kafli – Námsframvinda

3.1 Almennt

Almennt telst námsmaður í fullu námi ljúki hann 60 ECTS-einingum eða ígildi þeirra á skólaári í einum námsferli. Nýr námsferill hefst skipti námsmaður um skóla, námsgrein eða námsgráðu.

Í misseraskólum (með skipulaginu haustmisseri, vormisseri og eftir atvikum sumarönn) er að hámarki veitt lán fyrir 30 ECTS-einingum á hvoru misseri og 20 ECTS-einingum á sumarönn, samtals 80 ECTS-einingar fyrir námsárið. Jafngildir það 12 mánaða framfærslu. Lágmarksárangur til að eiga rétt á láni á einstökum önnum er 22 ECTS-einingar á haust- eða vormisseri en 15 ECTS-einingar á sumarönn.

Í fjórðungaskólum (með skipulaginu haustönn, vetrarönn, vorönn og eftir atvikum sumarönn) er að hámarki veitt lán fyrir 20 ECTS-einingum á hverri önn, samtals 80 ECTS-einingar fyrir námsárið. Jafngildir það 12 mánaða framfærslu. Lágmarksárangur til að eiga rétt á láni er 15 ECTS-einingar á hverri önn.

Hámarksfjöldi eininga sem lánað er fyrir á einstökum námsbrautum tekur mið af fjölda eininga námsins samkvæmt skipulagi skóla samþykktu af stjórn sjóðsins. Einungis er tekið tillit til námskeiða sem nýtast til lokaprófs en metnar einingar úr fyrra námi teljast ekki til námsframvindu.

3.2 Lánshæfar einingar

Til að eiga rétt á námsláni þarf námsmaður að vera skráður í að lágmarki 22 ECTS-einingar til loka hvers misseris og ljúka að lágmarki 22 ECTS-einingum eða ígildi þeirra á hverju misseri eða 15 ECTS-einingum í fjórðungaskólum í einum námsferli. Einungis er heimilt að veita lán til náms í tveimur eða fleiri námsferlum á sömu önn ef námsmaður er að ljúka grunnháskólanámi og hefur fengið leyfi skóla til að hefja meistaranám í sama fagi. Sama gildir þegar námsmanni er gert af skóla að bæta við sig námskeiðum í lánshæfu grunnháskólanámi samhliða meistaranámi. Þessi heimild er háð því að námsmaður hafi ekki áður fullnýtt svigrúm sitt til námslána samkvæmt grein 3.3.

Ljúki námsmaður 22 - 30 ECTS-einingum á misseri á hann rétt á láni vegna lokinna eininga, þ.e. allt að 30 ECTS-einingum.

Einungis er lánað einu sinni fyrir hverja lokna einingu nema í námi þar sem fjöldatakmörkanir eru, sbr. grein 3.4.1.

Ef lánsréttur námsmanns á tilteknu námsstigi er undir lágmarks námsframvindukröfum er heimilt að veita námsmanni lán sem nemur eftirstöðvum einingarréttar hans svo framarlega sem hann ljúki í einum námsferli að lágmarki 22 ECTS- einingum á misseri eða 15 ECTS-einingum á önn í fjórðungaskólum

3.3 Lánsréttur

Hver námsmaður getur fengið námsaðstoð fyrir allt að 480 ECTS-einingum samanlagt með þeim takmörkunum sem leiðir af skiptingu lánsréttar milli námsstiga. Í greinum 3.3.1 - 3.3.5 er gerð nánari grein fyrir skiptingu lánsréttar milli námsstiga. Öll námsaðstoð sem veitt er af Menntasjóðnum er dregin af einingarétti námsmanns.

3.3.1 Grunnám

Námsmaður á rétt á láni fyrir 180 ECTS-einingum í grunnnámi. Með grunnnámi er átt við aðfaranám, starfsnám, viðbótarnám og grunnháskólanám, sbr. greinar 2.2.1 - 2.2.3.

3.3.2 Meistaránám

Námsmaður á rétt á láni fyrir 120 ECTS-einingum í meistaránámi eða sambærilegu námi. Allt að eins árs starfstengt viðbótarháskólanám, sem ekki lýkur með æðri prófgráðu, getur talist vera nám á meistarastigi.

3.3.3 Doktorsnám

Námsmaður á rétt á láni fyrir 60 ECTS-einingum í doktorsnámi.

3.3.4 Sameiginlegt svigrúm

Að auki á hver námsmaður rétt á láni fyrir 120 ECTS-einingum til viðbótar að eigin vali á grunn-, meistara- eða doktorsstigi.

3.3.5 Gildissvið eldri reglna

Námsmaður skal njóta réttar hvað varðar námslengd samkvæmt kafla 3.3 og samkvæmt þeim reglum sem í gildi voru við upphaf námsferils hans. Upphaf námsferils telst þegar námsmaður skilar lágmarks námsárangri í námsferli og er með umsókn hjá sjóðnum á sama námsári. Þeir námsmenn sem eru í námi við gildistöku laga nr. 60/2020 um Menntasjóð námsmanna eiga rétt á að taka lán samkvæmt eldri lögum í sjö ár eftir gildistöku laga nr. 60/2020 um Menntasjóð námsmanna. Heimild þessi fellur niður ef námsmaður tekur lengra hlé en eitt ár frá námi.

3.4 Undanþágur frá kröfum um námsframvindu

Þeir námsmenn sem ekki uppfylla skilyrði sjóðsins um lágmarks námsframvindu á misseri eða önn í fjórðungaskólum, sbr. grein 3.2, geta sótt um undanþágu vegna aðstæðna sem tilgreindar eru í greinum 3.4.1 - 3.4.7. Í þeim tilfellum sem undanþágur eru samþykktar á grundvelli greina 3.4.1 – 3.4.6 miðast lánsréttur við lágmarks einingafjölda, þ.e. 22 ECTS-einingar á misseri í misseraskólum eða 15 ECTS-einingar á önn í fjórðungaskólum. Þær einingar sem nemandi fær vegna aukins svigrúms í námi dragast frá einingarrétti námsmanns ásamt loknum einingum námsmanns, sbr. grein 3.3.

Þar sem kveðið er á um afhendingu læknisvottorðs í þessum kafla áskilur sjóðurinn sér rétt til að óska eftir því að trúnaðarlæknir sjóðsins á hverjum tíma afli upplýsinga hjá viðkomandi lækni um innsent vottorð og gefi umsögn um efni þess. Verði slíkar upplýsingar ekki veittar getur sjóðurinn litið svo á að fullnægjandi umsókn um aukið svigrúm í námi hafi ekki verið skilað.

3.4.1 Almennt

Að loknu skólaári (haust- eða vormisseri í misseraskólum og haust-, vetrar- eða vorönn í fjórðungaskólum) er heildarnámsárangur skólaársins metinn. Í þeim tilfellum þar sem námsmaður lýkur ekki lágmarks námsárangri á hverju misseri eða önn er heimilt að taka tillit til heildarnámsárangursins og veita lán á einstökum misserum/önnum í samræmi við einingaskil ef öllum eftirfarandi skilyrðum er fullnægt:

1. Námsmaður hefur sótt um lán fyrir öllum misserum eða önnum skólaársins.
2. Samanlagður námsárangur skólaársins er að lágmarki 44 ECTS-einingar í misseraskólum eða 45 ECTS-einingar í fjórðungaskólum.
3. Námsmaður hafi verið skráður í að minnsta kosti 22 ECTS-eininga nám á hverju misseri í misseraskólum eða 15 ECTS-einingum á hverri önn í fjórðungaskólum til loka annar.

Aldrei er veitt meira lán en sem nemur 30 ECTS-einingum á einu misseri eða 20 ECTS-einingum á önn í fjórðungaskólum.

Nýr námsferill hefst skipti námsmaður um skóla, námsgrein eða námsgráðu.

Námsmaður sem lýkur fleiri en 30 ECTS-einingum á misseri á rétt á að nýta umframeiningarnar á öðru misseri sama námsárs eða flytja umfram-

einingarnar á síðari námsár í sama námsferli svo framarlega sem lágmarks árangri sé náð á því misseri, sbr. grein 3.2.

Missi námsmaður rétt til eininga sem hann hafði áður áunnið sér og fengið lán til að ljúka telst hann skulda þann einingafjölda sem hann missti rétt til og skal skuld hans þá dregin frá þeim einingum sem hann lýkur áður en lánsréttur hans er metinn. Einingaskuld sem er orðin meira en tíu ára gömul skal þó ekki meðtalin en dregst frá heildareiningarrétti námsmanns.

Í námi þar sem reglur eru um fjöldatakmörkanir, er heimilt að veita námsmanni, sem skilað hefur fullnægjandi árangri á fyrsta misseri en ekki komist áfram í náminu vegna reglna um fjöldatakmörkanir, lán til þess að endurtaka misserið aftur.

Ef námsmaður hefur fengið lán í skiptinámi erlendis (t.d. Erasmus eða Nordplus) og einingarnar í skiptináminu nýtast ekki að fullu til lokaprófs, er heimilt á lokaðönn námsins að veita undanþágu frá grein 3.1 og samþykja lán fyrir viðbótareiningum umfram hámarkseiningafjölda námsins samkvæmt skipulagi skóla. Þessi undanþága heimilar að veitt sé lán fyrir 22 ECTS-einingum í misseraskóla og 15 ECTS-einingum á einni önn í fjórðungaskóla, ljúki námsmaður að lágmarki þeim einingafjölda.

3.4.2 Mat á ástundun

Heimilt er að veita lán að fengnu ástundunarvottorði ef námsmaður tekur einungis próf einu sinni á ári eða í lok skólaárs. Lán er þá veitt í samræmi við árangur um námsframvindu sem metin er í vottorðinu. Heimilt er að veita lán út á 30 ECTS-eingar ef skýrt kemur fram í vottorði að viðkomandi hafi stundað fullt nám. Þegar niðurstaða námsársins liggur fyrir er námsframvindan endurmetin. Komi þá í ljós að námsframvinda er ekki fullnægjandi á námsárinu er veitt námsaðstoð endurkrafin sem því nemur.

3.4.3 Veikindi

Skilyrði fyrir því að námsmaður eigi rétt á auknu svigrúmi samkvæmt þessari grein er að hann hafi áður skilað fullnægjandi árangri í lánshæfu námi eða hann skili fullnægjandi árangri á næsta misseri eftir að hann þarf á svigrúminu að halda.

Heimilt er við mat á námsframvindu að taka tillit til þess ef námsmaður veikist á námstíma. Er þá heimilt að bæta allt að 6 ECTS-einingum í misseraskólum og 4 ECTS-einingum í fjórðungaskólum við loknar einingar þannig að lánsréttur miðist við lágmarks einingafjölda, sbr. grein 3.4. Veikist námsmaður á seinni hluta annar eða í prófum er heimilt að bæta við allt að 22 ECTS-einingum í misseraskólum og 15 ECTS-einingum í

fjórðungaskólum þannig að lánsréttur miðist við lágmarks einingafjölda, sbr. grein 3.4.

Í þeim tilfellum þar sem námsmaður verður að hverfa frá námi vegna veikinda er heimilt að veita hlutfallslegt lán fyrir þann tíma sem námsmaður stundaði nám og staðfestur er af skólayfirvöldum, að hámarki 22 ECTS-einingar í misseraskólum og 15 ECTS-einingum í fjórðungaskólum. Í þeim tilfellum þar sem námsmaður hefur greitt skólagjöld fyrir tímabilið og fær þau ekki endurgreidd frá skóla (staðfest af umræddum skóla), verður hann ekki endurkrafinn um skólagjaldalánið.

Undanþága þessi getur einnig átt við ef alvarleg veikindi maka, barns eða foreldra námsmanns hafa kallað á innlögn á sjúkrahús eða sambærilega umönnun og þau raskað verulega högum námsmannsins.

Skilyrði fyrir veitingu undanþágu vegna veikinda námsmanns er að námsmaður framvísi læknisvottorði þar sem greinilega komi fram á hvaða tíma vitjað var læknis og á hvaða tímabili námsmaður var óvinnufær vegna veikinda að mati læknis. Skilyrði fyrir veitingu undanþágu vegna veikinda maka, barns eða foreldra er að læknisvottorði sé framvísað þar sem greinilega komi fram hvenær læknis var vitjað, að um veruleg veikindi hafi verið að ræða og hvenær umönnunar var þörf. Með sambærilegum hætti er heimilt að taka tillit til andláts nánustu aðstandenda við mat á námsframvindu. Til nánustu aðstandenda samkvæmt þessari reglu skulu t.a.m. teljast maki, börn og foreldrar námsmanns, systkini námsmanns og börn þeirra.

Námsmaður sem hefur fengið undanþágu vegna veikinda en skilað minna en 16 ECTS-einingum í misseraskólum og 10 ECTS-einingum í fjórðungaskólum á **ekki** rétt á að tekið sé tillit til veikinda að nýju fyrr en hann hefur skilað námsárangri sem hann vantaði til að ljúka framangreindum 16 ECTS-einingum í misseraskólum og 10 ECTS-einingum í fjórðungaskólum.

3.4.4 Barneignir

Almennt skilyrði fyrir því að námsmaður eigi rétt á auknu svigrúmi samkvæmt þessari grein er að hann hafi skilað fullnægjandi námsárangri í lánshæfu námi á einu misseri síðustu 12 mánuði áður en hann þarf á svigrúminu að halda eða hann skili fullnægjandi árangri á næsta misseri á eftir.

Eignist námsmaður barn á námstíma er heimilt að bæta allt að 16 ECTS-einingum í misseraskólum og 10 ECTS-einingum í fjórðungaskólum við loknar einingar þegar lán til hans er reiknað og miðast þá lánsréttur hans við lágmarks einingafjölda, sbr. grein 3.4. Móðir getur þó átt rétt á auknu svigrúmi allt að 3 mánuðum fyrir fæðingu barns vegna veikinda á

meðgöngu. Fæðingarvottorð/læknisvottorð þarf að liggja fyrir í slíku tilviki. Námsmanni er heimilt að nýta þetta svigrúm fram að 12 mánaða aldri barns.

Skilyrði þessarar undanþágu er að námsmaður fari með forsjá barns og barnið eigi lögheimili hjá honum eða búi sannanlega hjá honum á námstíma. Samanlagt skal þó viðbótarsvigrúm beggja foreldra vegna barneignar **ekki** vera hærra en 16 ECTS-einingar í misseraskólum og 10 ECTS-einingum í fjórðungaskólum.

3.4.5 Örorka

Geti námsmaður vegna örorku sinnar ekki skilað lágmarks námsárangri, sbr. grein 3.2, er heimilt að bæta allt að 13 ECTS-einingum í misseraskólum og 8 ECTS-einingum í fjórðungaskólum við loknar einingar og miðast þá lánsréttur hans við lágmarks einingafjölda sbr. grein 3.4.

Skilyrði fyrir undanþágu samkvæmt þessari grein er að fyrir liggja mat læknis á að læknisfræðileg örorka viðkomandi sé a.m.k. 75%. Sækja þarf sérstaklega um fyrrnefnda undanþágu til sjóðsins. Með umsókn þarf að fylgja læknisvottorð.

3.4.6 Lesblinda og aðrir sértækir námsörðugleikar

Geti námsmaður vegna lesblindu eða annarra sértækra námsörðugleika ekki skilað lágmarks námsárangri, sbr. grein 2.2, er heimilt að bæta allt að 13 ECTS-einingum í misseraskólum og 8 ECTS-einingum í fjórðungaskólum við loknar einingar og miðast þá lánsréttur hans við lágmarks einingafjölda, sbr. grein 3.4.

Skilyrði fyrir undanþágu samkvæmt þessari grein er að fyrir liggja staðfest vottorð/greining um námsörðugleika sem staðfestir að námsmaður geti ekki skilað lágmarks námsárangri vegna lesblindu eða annarra sértækra námsörðugleika að teknu tilliti til þess svigrúms sem skóli veitir viðkomandi námsmanni til ástundunar náms, próftöku o.s.frv. Þá skal einnig fylgja staðfesting skóla sama efnis. Sækja þarf sérstaklega um fyrrnefnda undanþágu til sjóðsins.

3.4.7 Einingaskil við sérstakar aðstæður og námslok

Námsmaður sem á einungis kost á því að stunda nám í 10 ECTS-eininga eða 20 ECTS-eininga áföngum á tiltekinni önn, getur fengið lán í hlutfalli við loknar einingar svo fremi sem hann ljúki að minnsta kosti 20 ECTS-einingum. Skilyrði þessarar undanþágu er að námsmaður sé skráður í fullt nám (30 ECTS-einingar) til loka annar.

Námsmaður sem **ekki** á kost á að ljúka lágmarksárangri á önn (22 ECTS-einingar í misseraskólum og 15 ECTS í fjórðungaskólum) vegna skipulags

skóla eða vegna mats á fyrra námi, getur átt rétt á láni í réttu hlutfalli við þann einingafjölda sem hann lýkur, séu eftirfarandi skilyrði uppfyllt:

1. Námsmanni stendur til boða að ljúka 15 - 21 ECTS-einingum á önninni í misseraskóla eða 10 – 14 ECTS-einingum í fjórðungaskóla og
2. námsmaður lýkur öllum einingum á önninni sem honum standa til boða.

4. Kafli – Framfærsla námsmanna

4.1 Almennt

Framfærsla námsmanns skiptist í grunnframfærslu, sbr. grein 4.2, og aðra framfærslu sem byggir á aðstæðum námsmanns, sbr. greinar 4.3 – 4.6. Tekið er tillit til framfærslu barna yngri en 18 ára sem eru á framfæri námsmanns. Lán vegna sjúkratrygginga og ferðakostnaðar eru til viðbótar lánum til framfærslu námsmanns. Tekjur geta komið til frádráttar á þessum lánum samkvæmt ákvæðum 7. kafla.

4.2 Grunnframfærsla

Grunnframfærsla námsmanna á Íslandi og erlendis er miðuð við námsmann í fullu námi (60 ECTS-einingar á skólaárinu) og er:

kr. 13.064 fyrir hverja ECTS-einingu eða kr. 87.096 á mánuði fyrir námsmann í foreldrahúsnæði.

kr. 16.847 fyrir hverja ECTS-einingu eða kr. 112.312 á mánuði fyrir námsmann í leigu- eða eigin húsnæði.

4.3 Lán með tilliti til húsnæðis

Námsmenn geta átt rétt á viðbótarláni vegna húsnæðiskostnaðar ef þeir búa í leigu- eða eigin húsnæði. Sé óskað eftir slíku viðbótarláni skal námsmaður sanna eðlilegar leigugreiðslur með skilum á þinglýstum leigusamningi eða staðfesta íbúðareign með vottorði frá Þjóðskrá/þinglýsingarvottorði. Til þess að eiga rétt á viðbótarláni vegna húsnæðiskostnaðar má leiga almennt ekki vera lægri en kr. 40.000 á mánuði.

Námsmenn sem **ekki** búa í leigu- eða eigin húsnæði eiga **ekki** rétt á viðbótarframfærslu vegna húsnæðiskostnaðar.

Fjárhæð viðbótarláns vegna húsnæðiskostnaðar tekur mið af fjölskyldu- aðstæðum námsmanns, það er hjúskaparstöðu og fjölda barna á heimili, sbr. töflu á næstu blaðsíðu:

Fjölskylduaðstæður námsmanns	Lán vegna húsnæðis kr./ECTS
Einhleypur	11.578
Sambúð, barnlaus	8.182
Sambúð, 1 barn	9.571
Sambúð, 2 börn eða fleiri	10.344
Einstæður, 1 barn	19.142
Einstæður, 2 börn eða fleiri	20.687

4.4 Styrkur og lán vegna barna

Námsmaður á rétt á styrk til framfærslu barns undir 18 ára aldri sem nemur einföldum barnalífeyri á mánuði ef hann uppfyllir eftirfarandi skilyrði:

1. Uppfyllir lágmarksnámsframvindukröfur, sbr. grein 3.2, eða undanþágur frá þeim, sbr. greinar 3.4.1-3.4.7 og
2. barnið á lögheimili hjá lánþega eða lánþegi er meðlagsskyldur með barninu.

Fjárhæð styrks fyrir hvert barn á framfæri námsmanns er kr 5.340 fyrir hverja lokna ECTS-einingu. Námsmaður á rétt á styrk vegna meðlags sem hann greiðir svo sannanlegt sé vegna barna undir 18 ára aldri. Fjárhæð styrks vegna meðlags er kr. 5.340 fyrir hverja lokna ECTS-einingu fyrir hvert barn sem námsmaður sannanlega greiðir meðlag með.

Námsmaður fær ekki styrk með barni/börnum nema hann fari með forsjá barns eða að hann greiði meðlag með barni. Ekki er heimilt að greiða bæði styrk vegna framfærslu og styrk vegna meðlags til sama námsmanns vegna sama barns. Aldrei er greitt meira með einu barni en sem nemur tvöföldum barnastyrk. Sjóðurinn áskilur sér rétt til þess að kanna og kalla eftir gögnum hjá viðeigandi stofnunum um forsjá barns.

Þá er vakin athygli á því að námsmaður verður að eiga lánsrétt á því námstigi sem hann stundar nám á til þess að eiga rétt á barnastyrk.

Uppfylli lánþegi ekki kröfur þessarar greinar verður veittum barnastyrk breytt í námslán.

4.5 Lán vegna ferðakostnaðar

4.5.1 Ferðakostnaður námsmanns, maka og barna

Lán vegna ferðakostnaðar námsmanns og fjölskyldu miðast við ákveðnar upphæðir, sem eru mismunandi eftir námslandi og námssvæði og tilgreindar eru í gr. 4.5.2 og 4.5.3. Ef maki sækir einnig um námslán á námsárinu, þá deilast ferðalán barna jafnt á milli beggja námsmanna.

4.5.2 Lán vegna ferða til námsstaðar erlendis

Ferðalán vegna náms erlendis ákvarðast með eftirfarandi hætti þegar sótt er um námslán á skólaárinu; vegna hvers einstaklings er ferðalán til námsmanna, maka og barna eldri en tveggja ára í Danmörku, Noregi og Svíþjóð kr. 45.000, en kr. 50.000 vegna námsmanna og maka annars staðar í Evrópu, kr. 65.000 í Norður- Ameríku og kr. 105.000 vegna námsmanns og maka annars staðar. Lán vegna ferða barna yngri en tveggja ára miðast við 10% af ofangreindum fjárhæðum. Ekki er skilyrði að námsmaður framvísi gögnum vegna ferðar. Nordplus-, Erasmus- og aðrir skiptinemar sem njóta sambærilegra styrkja í námi sínu eiga ekki rétt á ferðaláni frá Menntasjóðnum.

Lán vegna ferðakostnaðar er veitt einu sinni á hverju námsári.

4.5.3 Lán vegna ferða til námsstaðar á Íslandi

Ferðalán vegna náms á Íslandi ákvarðast með eftirfarandi hætti þegar sótt er um námslán á skólaárinu; vegna einstaklings, maka og barna eldri en tveggja ára kr. 25.000, en lán vegna ferða barna miðast við 10% af ofangreindri upphæð ef barn er yngri en tveggja ára. Skilyrði þess að námsmenn á Íslandi eigi kost á ferðaláni er að þeir eigi lögheimili a.m.k. 100 km frá höfuðborgarsvæðinu eða öðru skólasvæði. Ekki er skilyrði að námsmaður framvísi gögnum vegna ferðar.

Lán vegna ferðakostnaðar er veitt einu sinni á hverju námsári.

4.6 Staðaruppbót

Heimilt er að veita viðbótarframfærslu (staðaruppbót) í þeim löndum þar sem verulega munar á íslenskri framfærslu og framfærslu í landinu.

Þeir námsmenn sem stunda nám í eftirfarandi löndum/borgum fá staðaruppbót:

Land/borg	mánuður (ISK)	ECTS (ISK)
Bandaríkin A	104.615	15.692
Bandaríkin B	14.958	2.244
London	21.605	3.241
Írska lýðveldið	14.940	2.241
Róm	41.988	6.298
Sam. Arabísku furstadæmin	121.295	18.194
Sviss	53.346	8.002

5. Kafli – Lán vegna skólagjalda

Lán vegna skólagjalda að frádregnum óskattskyldum skólagjaldastyrk eru veitt til grunnnáms (til grunnnáms telst aðfaranám, starfsnám og grunnháskólanám), meistaranáms og doktorsnáms, sbr. grein 3.3. Samanlögð heildarupphæð sem hægt er að fá í skólagjaldalán í öllum námsferlum er kr. 3.900.000 vegna náms á Íslandi en fyrir nám erlendis er upphæðin ígildi 40.000 evra (EUR) miðað við gengi 1. júní 2020 sem jafngildir kr. 6.058.000.

Ef nám er skipulagt líkt og læknisfræðinám, þ.e. samfellt skipulagt nám lengra en 5 ár, er heimilt að bæta við framangreint skólagjaldahámurk til ráðstöfunar á fimmta og/eða sjötta námsári, ígildi allt að 12.000 evra (EUR) miðað við gengi 1. júní 2020 sem jafngildir kr. 1.817.400.

Fyrir þá sem stunda **grunnám** gildir að aldrei er veitt hærri skólagjaldalán á hverju námsári en sem nemur 1/3 af heildarupphæð til skólagjaldalána í námslandinu. Árlegt hámarkslán til skólagjalda í grunnnámi á Íslandi er því kr. 1.300.000 en kr. 2.019.333 í grunnnámi erlendis.

Fjárhæð skólagjalda í námi erlendis skal yfirfærð í íslenskar krónur miðað við gengi 1. júní 2020.

Ef lánþegi skiptir um námsland er reiknað út hversu hátt hlutfall hann hafði áður nýtt sér af skólagjaldahámurki fyrra námslands og það hlutfall notað áfram í næsta námslandi þegar svigrúm fyrir frekara skólagjaldaláni er fundið.

Einungis er veitt lán vegna árlegra skólagjalda umfram kr. 75.000 sem námsmaður greiðir svo sannanlegt sé. Eftirfarandi kostnaður er **ekki** innifalinn í skólagjöldum; námsferðir eða aðrar ferðir, gisting, fæði, tölvu- eða annar tækjabúnaður, efnis- eða bókakostnaður eða annar sambærilegur kostnaður. Sjóðurinn áskilur sér rétt til að óska eftir sundurliðun skólagjalda og þar sem við á draga frá skólagjaldaláninu allan framangreindan kostnað áður en skólagjaldalán er afgreitt.

Einungis er heimilt að veita skólagjaldalán fyrir námi í einum námsferli á hverju misseri eða önn námsársins. Enn fremur er almennt **ekki** heimilt að veita skólagjaldalán vegna námskeiða sem tekin eru utan námsbrautar í námi sem Menntasjóðurinn hefur ekki viðurkennt sem lánshæft.

Námsmaður verður að skila lánshæfum námsárangri, sbr. grein 3.2, til að eiga rétt á skólagjaldaláni á námstímanum.

Heimilt er að greiða út lán vegna skólagjalda í upphafi annar/misseris. Aldrei er greitt út hærri skólagjaldahlutfall fyrirfram við upphaf misseris en sem nemur fullu námi (30 ECTS-einingar) á því misseri.

Sömu reglur gilda um lánsrétt milli námsstiga og hvernig lánseiningar dragast frá einingarétti, sbr. grein 3.3, þó svo námsmaður þiggi eingöngu námslán fyrir skólagjöldum.

Tekjur námsmanns geta haft áhrif á upphæð skólagjaldalána, sbr. greinar 4.3 og 4.4. Þá er vakin athygli á því að námsmaður verður að eiga lánsrétt á því námsstigi sem hann stundar nám á til þess að eiga rétt á skólagjaldaláni.

Ef lánþegi hefur áður fengið afgreitt skólagjaldalán í erlendri mynt samkvæmt eldri reglum er reiknað út hversu hátt hlutfall hann hafði áður nýtt sér af skólagjaldahámarki og það hlutfall notað áfram þegar svigrúm fyrir frekara skólagjaldaláni er fundið.

6. Kafli - Önnur lán

6.1 Lán vegna röskunar á stöðu og högum námsmanns

Heimilt er að veita námsmanni aukalán sem samsvarar framfærslu fyrir allt að 7 ECTS-einingum verði ófyrirsjáanleg röskun á stöðu og högum námsmanns og reglur þessar ná ekki til hennar að öðru leyti.

Heimilt er samkvæmt þessari grein að veita námsmanni aukaferðalán ef hann þarf skyndilega að fara heim vegna alvarlegra veikinda eða andláts nánustu aðstandenda. Nauðsynlegt er að leggja fram nákvæmar upplýsingar um ástæður ferðar ásamt viðeigandi læknisvottorði eða dánarvottorði. Til nánustu aðstandenda skulu t.a.m. teljast maki, börn og foreldrar námsmanns, systkini námsmanns og börn þeirra. Ef slíkt aukaferðalán er veitt greiðist það út með framfærsluláni, sbr. grein 4.5.1.

6.2 Lán vegna sjúkratrygginga

Námsmenn sem greiða háar sjúkratryggingar geta sótt um lán til að mæta þeim kostnaði. Hámark framfærslu vegna sjúkratrygginga er kr. 350.000 á hverju námsári. Viðmiðunargengi sem sjóðurinn notast við er 1. júní 2020. Heimilt er að veita lán til greiðslu hæfilegs kostnaðar vegna mæðraskoðunar og ungbarnaeftirlits erlendis ef ljóst er að hvorki tryggingaraðili námsmannsins né viðkomandi sveitarfélag á Íslandi taki þátt í greiðslu kostnaðar. Einnig er heimilt á námstíma að veita lán til greiðslu ferðakostnaðar ef barnshafandi námsmaður eða maki námsmanns erlendis kys, vegna óhóflegs kostnaðar erlendis, að fæða barn á Íslandi. Óheimilt er að taka tillit til sjúkrakostnaðar sem Tryggingastofnun ríkisins hefur synjað að greiða.

6.3 Lán vegna námsmanna sem búa hjá efnalitlum forráðamönnum

Heimilt er að veita námsmanni sem býr í foreldrahúsum viðbótarlán vegna húsnæðis eins og hann væri í leigu- eða eigin húsnæði ef tekjur foreldra eða foreldris og sambúðaraðila foreldris, ef því er að skipta, eru undir viðmiðunarmörkum. Viðmiðunarmörk í þessu sambandi svara til kr. 4.470.000 hjá einstæðu foreldri eða kr. 8.940.000 hjá hjónum eða sambúðarfólki sbr. grein 4.2.2.

6.4 Lán vegna maka

Aðstæður sem geta leitt til þess að framfærsla námsmanns í hjónabandi /skráðri sambúð hækkar vegna maka eru m.a. eftirfarandi:

1. Veikindi eða örorka maka samkvæmt læknisvottorði sem sýnir fram á að maki sé óvinnufær með öllu.
2. Námsmaður og maki hafa langveikt eða fatlað barn á framfæri sínu og maki starfar ekki utan heimilis vegna umönnunar barnsins. Skilyrði er að barnið hafi lögheimili hjá námsmanni og maka og að læknisvottorði sé framvísað.
3. Námsmaður og maki eru búsett erlendis og hafa barn á framfæri sínu og maki á ekki rétt á atvinnuleyfi í námslandinu.

Ef veitt er lán vegna maka bætist við 50% af framfærslu námsmanns. Tekjur maka koma til frádráttar á láninu, sbr. greinar 4.3.1 og 4.3.2.

EKKI er veitt makalán ef maki er sjálfur lánþegi á sömu önn.

Sjóðurinn áskilur sér heimild til þess að óska eftir því að trúnaðarlæknir sjóðsins á hverjum tíma afli upplýsinga hjá viðkomandi lækni um innsent læknisvottorð og gefi umsögn um efni þess. Verði slíkar upplýsingar **ekki** veittar getur sjóðurinn litið svo á að fullnægjandi umsókn hafi **ekki** verið skilað.

7. Kafli - Tekjur

7.1 Tekjur og námsstyrkir

Allar tekjur námsmanns (og maka ef sótt um makalán) sem mynda skattstofn á árinu 2020 teljast til tekna við útreikning á láni og geta haft áhrif á veitta aðstoð á námsárinu. Stundi námsmaður nám erlendis, eru tekjur hans yfirfærðar í mynt námslands miðað við gengi 1. júní 2020.

Skattskyldir náms- og rannsóknarstyrkir og kennslulaun, t.d. „teaching assistantship“ og „utbildningsbidrag“ reiknast sem tekjur.

Styrkir sem veittir eru á vegum Nordplus og Erasmus og annarra sambærilegra skiptinemasamtaka koma ekki til frádráttar á námsláni.

7.2 Frádráttur frá tekjum

7.2.1 Frítekjumark

Frítekjumark námsmanns er kr. 1.364.000 á árinu 2020. Ef tekjur námsmanns eru hærrí en frítekjumarkið, þá koma 45% af umframtekjum til frádráttar á námsláni. Ef veitt eru makalán, þá hækkar sameiginlegt frítekjumark námsmanns og maka í kr. 2.046.000 og 45% af sameiginlegum umframtekjum námsmanns og maka á árinu 2020 koma til frádráttar á námsláni.

Vegna sérstakra aðstæðna í þjóðfélaginu á árinu 2020 verður heimilt að fimmfalda frítekjumark námsmanns sem kemur af atvinnumarkaði enda liggja fyrir að hann hafi ekki verið í námi s.l. 6 mánuði. Sjóðurinn áskilur sér rétt til að óska eftir gögnum því til staðfestingar.

Frádrætti vegna tekna skal að jafnaði dreift jafnt á 60 ECTS-einingar.

7.2.2 Annar frádráttur

Til viðbótar frítekjumarki geta eftirfarandi tilfelli leitt til frekari frádráttar á tekjum námsmanns:

1. Skólagjöld sem námsmaður fær ekki lánað fyrir vegna þess að hann hefur fullnýtt skólagjaldarétt sinn samkvæmt kafla 5 og
2. föst afborgun námsláns sem til fellur og greidd er á aðstoðar-tímabilinu.

7.3 Upplýsingaskylda námsmanns vegna tekna

7.3.1 Tekjuáætlun

Þegar námsmaður sækir um námsaðstoð hjá sjóðnum er honum skylt að áætla tekjur sínar (og maka ef sótt um makalán) á árinu 2020. Þær tekjuupplýsingar eru notaðar þegar lánsfjárhæð námsmanns og væntanlegar útgreiðslur eru reiknaðar út.

7.3.2 Endanleg tekjuáætlun

Áður en uppgjör haustannar 2020 á sér stað og mánaðarlegar útgreiðslur vorannar 2021 hefjast verða allir umsækjendur að gera nýja tekjuáætlun yfir tekjur sem þeir öfluðu á árinu 2020. Sjóðurinn áskilur sér rétt til að breyta ófullnægjandi tekjuáætlun með hliðsjón af upplýsingum um tekjur viðkomandi í staðgreiðsluskrá Ríkisskattstjóra.

7.3.3 Skattframtal

Sjóðurinn hefur heimild til að krefjast staðfesta tekjuupplýsinga (skattframtals) frá öllum umsækjendum vegna tekna ársins 2020 áður en lokauppgjör námsársins fer fram eftir vorönn 2021.

7.3.3.1 Íslenskt skattframtal

Sjóðurinn mun sækja framtalsupplýsingarnar til Ríkisskattstjóra fyrir alla umsækjendur á námsárinu 2020-2021 sem bera almenna skattskyldu á Íslandi vegna ársins 2020. Komi síðar í ljós tekjumunur á innsendu og staðfestu skattframtali (útsvarsskrá), verður lánsáætlun viðkomandi endurreiknuð út frá nýjum tekjuupplýsingum.

7.3.3.2 Skattframtal frá öðrum Norðurlöndum

Námsmenn á öðrum Norðurlöndum þurfa að skila staðfestum upplýsingum um tekjur fyrir árið 2020 í búsetulandinu (námslandinu). Í Danmörku „årsopgørelse“, í Noregi „skatteoppgjør“ og í Svíþjóð „slutlig skatt“. Þetta er óháð því hvort viðkomandi sé líka framtalssskyldur á Íslandi eða ekki.

7.3.3.3 Framtal í öðrum löndum

Námsmenn í öðrum löndum sem ekki bera almenna skattskyldu á Íslandi vegna ársins 2020 verða að skila staðfestum tekjuupplýsingum ársins 2020 frá búsetulandinu.

8. Kafli – Útborgun námslána og ofgreidd lán

8.1 Útgreiðsla námslána

8.1.1 Útgreiðsla námslána

Útreikningur á námsláni og útgáfa lánsáætlana vegna skólaársins 2020-2021 hefst í júlí/ágúst 2020.

Greiðsla mánaðarlegra framfærslulána til þeirra námsmanna sem óska eftir samtímagreiðslum hefjast á eftirfarandi tímum:

Misseraskólar

- Haustönn – 1. október 2020
- Vorönn – 1. febrúar 2021
- Sumarönn – 1. júní 2021

Fjórðungaskólar

- Haustönn – 1. nóvember 2020
- Vetrarönn – 1. febrúar 2021
- Vorönn – 1. maí 2021
- Sumarönn – 1. ágúst 2021

Skilyrði fyrir því að mánaðarlegar greiðslur hefjist á síðari önnum námsársins er að búið sé að ganga frá fyrri námsönnum hvað varðar skil á námsárangri, sbr. grein 3.2 og/eða endurgreiðslu vegna ofgreiðslu, sbr. grein 8.2.1.

Lánþegar undirrita skuldabréf fyrir hverja útborgun láns með rafrænum hætti.

Greiðsla skólagjaldalána til námsmanna sem óska eftir fyrirframgreiðslu hefjast á eftirfarandi tímum:

- Haustönn – 1. ágúst 2020
- Vorönn – 5. janúar 2021
- Sumarönn – 15. maí 2021

Aldrei er greitt út hærra skólagjaldahlutfall fyrirfram við upphaf misseris/annar en sem nemur fullu námi (30 ECTS-einingar) á því misseri eða sambærilegum einingum á önn í fjórðungaskólum (20 ECTS-einingar). Heimilt er að endurskoða það þegar námsframvinda liggur fyrir og uppgjör láns á því misseri eða önn í fjórðungaskóla stendur yfir.

Greiðsla framfærslulána til námsmanna sem óska eftir að fá greitt eftir hverja önn hefjast á eftirfarandi tímum:

Haustönn	-	byrjun janúar 2021
Vorönn	-	byrjun maí 2021
Sumarönn	-	byrjun ágúst 2021

Skilyrði er að námsmaður hafi lagt fram gögn um námsárangur sinn, tekjuáætlun eða skattframtal og aðrar þær upplýsingar sem máli skipta. Síðasti dagur útborgunar vegna námsársins 2020-2021 er til og með 15. janúar 2022. Eftir þann tíma er hvorki hægt að afgreiða lán né gera athugasemdir við afgreiðslu láns á námsárinu. Skili námsmaður ekki tilskildum lágmarks námsárangri eftir viðkomandi skólaár eru fyrirframgreidd lán endurkræf samkvæmt reglum um ofgreidd lán sbr. kafla 8.2.

8.1.3 Skuldabréf og bankareikningur

Útborgun láns er háð því skilyrði að lánþegi hafi gefið út skuldabréf í eigin nafni til tryggingar láninu. Lánið greiðist inn á reikning viðkomandi lánþega í viðskiptabanka eða sparisjóði á Íslandi sem skal vera á nafni námsmanns.

8.2 Ofgreidd lán

8.2.1 Ofgreidd lán

Ef námsmaður fær lán án þess að hafa uppfyllt skilyrði sjóðsins eða fær greitt hærra lán en hann á rétt á, t.d. vegna vanáætlaðra tekna, ófullnægjandi námsárangurs eða annarra ástæðna, ber honum að endurgreiða lánið sérstaklega með verðbótum frá útborgunardegi.

Hafi námsmaður sótt um námslán á næsta misseri á eftir því misseri sem ofgreiðslan tilheyrði, er sjóðnum heimilt að skuldajafna skuld vegna ofgreiðslu við óafgreitt námslán sem námsmaður á von á.

Sé ekki hægt að skuldajafna ofgreitt lán sbr. 2. mgr. þessarar greinar hefur námsmaður val um að staðgreiða ofgreiðsluna eða samþykkja sérstakt endurgreiðsluskuldabréf.

Frekari námsaðstoð er stöðvuð þar til meðferð á ofgreiddu láni er lokið.

8.2.2 Skuldabréf

Skuldabréf vegna ofgreiddra lána skulu bera vexti í samræmi við ákvörðun Seðlabanka Íslands um almenna vexti af óverðtryggðum lánnum og leggjast vextirnir á þá fjárhæð sem námsmanni ber að endurgreiða frá útborgunardegi hins ofgreidda láns. Fyrsti vaxtadagur er skilgreindur í skuldabréfi og tekur mið af þeim degi er skuldabréfið er útbúið hjá sjóðnum. Lánstími skal að meginreglu til ekki vera lengri en 15 mánuðir.

8.2.3 Innheimta

Ofgreiðsla láns kemur til innheimtu eftir að námsárangur og önnur gögn eiga að hafa borist sjóðnum. Geri námsmaður ekki upp ofgreitt lán innan tilskilins frests er námslánaskuldabréfi hans lokað, sbr. grein 8.2.1, og innheimta skal hið ofgreidda lán sem sérstaka afborgun af námslánaskuld hans.

9. Kafli – Röng upplýsingagjöf og leiðréttingar

9.1 Vísvitandi villandi upplýsingar

Ef námsmaður hefur vísvitandi veitt sjóðnum rangar eða villandi upplýsingar fellur öll námsaðstoð við hann niður og aðstoð sem hann kann að hafa fengið vegna slíkra upplýsinga ber námsmanni að endurgreiða með verðbótum frá útborgunardegi. Þetta á m.a. við ef sannað þykir að námsmaður hafi gefið upp rangar tekjur samkvæmt skilgreiningu sjóðsins um tekjur, þegar viðkomandi skattári er lokið.

9.2 Leiðréttingar sjóðsins

Verði mistök við veitingu námsláns ber að leiðrétta þau strax og upp kemst. Námsmönnum er eindregið bent á að kynna sér vandlega þau ákvæði í þessum úthlutunarreglum sem eiga við hverju sinni og stuðla að því að slík mistök leiðrættist sem fyrst. Námsmanni skal tilkynnt um slík mistök, þau leiðrétt eins fljótt og auðið er og námsmaður endurgreiðir ofgreidd lán ef við á.

10. Kafli – Ábyrgðir

10.1 Sjálfskuldarábyrgð

Ábyrgðar á námsláni er krafist ef lánþegi telst ekki tryggur. Lánþegi telst ekki tryggur þegar hann er á vanskilaskrá, bú hans er í gjaldþrotameðferð eða ef sjóðurinn hefur þurft að afskrifa lán gagnvart viðkomandi.

Þeir sem gerast ábyrgðarmenn á námsláni takast á hendur sjálfskuldarábyrgð á námslánaskuldinni en slík ábyrgð gerir ábyrgðarmanni skylt að greiða skuldina sem hann er í ábyrgð fyrir strax og í ljós kemur að lántakandi hefur ekki staðið við skuldbindingar sínar um að greiða af láninu.

Sjóðurinn getur innheimt ábyrgðina beint hjá ábyrgðarmanni og þarf ekki að gera sérstakar tilraunir til að fá skuldina greidda hjá lántakanda áður. Þó getur sjóðurinn ekki gengið að ábyrgðarmanni fyrir en staðreynt hefur verið að lántakandi hafi ekki greitt af láninu á gjalddaga. Þetta á þó ekki við verði lántakandi úrskurðaður gjaldþrota en þá fellur lánið allt í gjalddaga í samræmi við lög um gjaldþrotaskipti o.fl. nr. 21/1991.

Sjálfskuldarábyrgð skal ætíð bundin við ákveðna hámarksfjárhæð sem breytist í samræmi við vísitölu neysliverðs en auk þess tekur sjálfskuldarábyrgðin til greiðslu vaxta, dráttarvaxta og alls kostnaðar sem leiða kann af vanskilum skuldarinnar, þar með talin réttargjöld og innheimtuþóknun.

Tilnefnd ábyrgðarfjárhæð ábyrgðarmanns miðast við tilgreinda vísitölu og skal að jafnaði ekki vera hærrí en 7 m.kr. fyrir hvern námsmann. Ábyrgðarmanni er þó heimilt að veita ábyrgð umfram framangreinda hámarksábyrgð vegna láns sem námsmanni reiknast á því námsári sem uppreiknuð ábyrgð hans nær 7 m.kr. Lágmarks ábyrgð er 100 þús.kr.

10.1.1 Skilyrði sem ábyrgðarmenn þurfa að uppfylla

Ábyrgðarmaður staðfestir með undirskrift sinni á skuldabréf eða ábyrgðar-yfirlýsingu að hann hafi kynnt sér ákvæði skuldabréfsins og niðurstöðu greiðslumats og ef við á yfirlit úr vanskilaskrá.

Ábyrgðarmenn skulu vera orðnir 18 ára og fjárráða. Ábyrgðarmenn skulu ekki vera eldri en 50 ára nema um sé að ræða foreldra námsmanns. Ábyrgð lögpersónu í stað einstaklings er háð samþykki Menntasjóðsins og að um sé að ræða opinbera stofnun eða fjármálastofnun sem Fjármálaeftirlitið hefur eftirlit með. Sjóðnum skal þá heimilt, með samþykki lánþega, að innheimta gjald fyrir ábyrgðaraðilann við útborgun lánsins. Að öðru leyti

gilda um ábyrgð lögpersónu sömu reglur og almennt gilda um sjálfskuldar-ábyrgð einstaklinga.

Ábyrgðarmenn skulu að jafnaði vera íslenskir ríkisborgarar með lögheimili á Íslandi. Óheimilt er að samþykkja ábyrgðarmenn fyrir námsláni sem eru á vanskilaskrá, í vanskilum við sjóðinn eða bú þeirra sé í, eða hafi verið tekið til gjaldþrotameðferðar. Ábyrgðarmaður skal jafnframt undirgangast mat á láns hæfi sem þarf að vera fullnægjandi að mati sjóðsins.

Breytist staða ábyrgðarmanns þannig að hann telst ekki lengur uppfylla ofangreind skilyrði þá skal lántakandi útvega nýjan ábyrgðarmann fyrir námsláni sínu áður en hann fær frekari lán afgreidd hjá sjóðnum. Eldri ábyrgð fellur þó ekki úr gildi nema henni sé sagt upp og nýr ábyrgðarmaður sem sjóðurinn samþykkir ábyrgist fyrri lánveitingar.

10.1.2 Réttarstaða ábyrgðarmanna og endurkröfur

Séu ábyrgðarmenn fleiri en einn bera þeir óskipta sameiginlega (solidaríska) ábyrgð gagnvart sjóðnum. Þegar ábyrgðarhluti ábyrgðarmanna er skiptur, t.d. í þeim tilvikum sem lán hafa verið sameinuð við endurgreiðslu, getur ábyrgðarmaður greitt upp sinn ábyrgðarhluta ásamt vöxtum og kostnaði verði vanskil á námslánaskuld.

Á meðan lán hefur ekki verið gjaldfellt getur ábyrgðarmaður haldið láninu í skilum. Í því sambandi getur hann óskað eftir því við sjóðinn að greiðslunni skuli ráðstafað til lækkunar á þeim hluta heildarskuldarinnar sem hann ábyrgðist.

Ákvæði skuldabréfs um undanþágur frá endurgreiðslu gilda ekki gagnvart ábyrgðarmanni sem ábyrgð hefur fallið á og tekið hefur að sér endurgreiðslu lánsins.

Látist ábyrgðarmaður getur lántakandi sem ekki er í skilum við Menntasjóðinn útvegað nýjan ábyrgðarmann sem uppfyllir ofangreind skilyrði en að öðrum kosti taka erfingjar hins látna við ábyrgðinni eftir almennum reglum ef erfingjar hafa á annað borð tekið á sig ábyrgð á eignum og skuldum dánarbúsins.

Ábyrgðarmaður getur sagt upp ábyrgðinni. Beiðni um slíkt skal senda í gegnum „Mitt Lán“. Áhrif þess eru þó eingöngu þau að ekki aukast skyldur hans umfram það sem þegar hefur verið samið um. Ábyrgðarmaðurinn ber engu að síður áfram ábyrgð á þeim lánnum sem þegar hafa verið veitt. Uppsögnin tekur gildi um leið og sjóðurinn hefur tilkynnt lántakanda um uppsögnina.

10.1.3 Veðtrygging

Óski námsmaður eftir að setja fasteign á Íslandi að veði til tryggingar námsláni þarf hann að leggja fram eftirfarandi gögn; veðbókarvottorð, afrit síðustu greiðsluseðla vegna áhvílandi lána, fasteigna- og brunabótamat.

Við veðtryggingu námslána er miðað við að áhvílandi lán, að viðbættu láni frá sjóðnum fari ekki yfir 85% af fasteignamati íbúðarhúsnæðis og sé innan við 85% af brunabótamati. Jafnframt er heimilt að fara fram á verðmat löggilts fasteignasala og skal þá miðað við að lán frá sjóðnum fari ekki yfir 80% af verðmati. Ekki er heimilt að setja erlenda fasteign að veði til tryggingar námsláni.

11. Kafli – Lokun skuldabréfa

11.1 Lokun skuldabréfa

Skuldabréfum er lokað þegar námsmaður hættir að þiggja lán hjá Menntasjóðnum og er miðað við lok síðasta aðstoðartímabils. Á það jafnt við um námsmenn sem ljúka ekki fullnægjandi námsárangri, ljúka ekki námi, hverfa frá námi án þess að ljúka því og námsmenn sem halda áfram námi án þess að taka námslán. Telst sá tímapunktur námslok í skilningi laga nr. 60/2020 um Menntasjóð námsmanna.

Þegar frágangur hefst á lokun skuldabréfa er lántakanda sendar sundurliðaðar upplýsingar um útgreiðslur lána skuldabréfa og honum veittur 14 daga frestur til að gera athugasemdir. Jafnframt er ábyrgðarmanni, þar sem við á, sendar upplýsingar um þá upphæð á skuldabréfi sem hann er ábyrgur fyrir.

Skuldabréf er gefið út gegn hverri úthlutun Menntasjóðsins á námstímanum. Við hverja úthlutun skal eldra skuldabréf sameinað hinu nýja þannig að á hverju nýju skuldabréfi komi fram upphæð heildarskuldar námsmanns eins og hún er á útgáfudegi skuldabréfsins að meðtöldum áföllnum verðbótum. Við útgáfu á nýju skuldabréfi fyrir samantekinni heildarjánhæð fellur eldra bréf úr gildi. Endurgreiðsla námslánsins fer fram á grundvelli síðasta skuldabréfsins sem námsmaður gefur út. Þá skal við lokun skuldabréfs metið hvort námsmaður eigi rétt á niðurfellingu hluta námsláns við námslok, sbr. 12. kafla úthlutunarreglnanna.

11.2 Endurgreiðslur hefjast

Endurgreiðslur hefjast einu ári eftir námslok.

Námslokadagur telst síðasti dagur þeirrar annar sem námsmaður naut síðast námsaðstoðar frá Menntasjóðnum. Þeir dagar sem skulu teljast lokadagar hvernar annar eru eftirfarandi:

Haustönn	-	31. janúar
Vetrarönn	-	30. apríl
Vorönn	-	30. júní
Sumarönn	-	30. september

11.3 Frestun á lokun skuldabréfs og námshlé

Námsmönnum er heimilt að taka námshlé meðan á námi stendur án þess að skuldabréfi sé lokað. Lengd samfellds námshlés sem heimilt er að taka án þess að skuldabréfi sé lokað er eitt ár.

Heimilt er að fresta frágangi á skuldabréfi ljúki námsmaður lánshæfum námsárangri á fyrstu önn eftir eins árs námshlé. Fresta má lokun skuldabréfs að hámarki í fjögur ár frá því að fyrsta aðstoð hjá sjóðnum var veitt, stundi námsmaður áfram lánshæft nám án þess að taka námslán. Sækja þarf um frestun á lokun skuldabréfs í síðasta lagi á fyrstu önn eftir árs námshlé. Umsókn um nýtt námslán á fyrstu önn eftir árs námshlé, telst ígildi umsóknar um frestun á lokun skuldabréfs. Umsóknarfrestur um frestun á lokun skuldabréfs tekur mið af því hvenær á námsárinu fyrsta önn eftir eins árs námshlé kemur upp. Þeir umsóknarfrestir eru eftirfarandi:

Haustönn - 15. október
Vorönn - 15. febrúar

Gögnum skal skilað strax í lok þeirrar annar sem sótt var um frest á.

Ef námsmaður gerir lengra hlé á námi sínu en heimilt er samkvæmt þessari grein skal skuldabréfi lokað. Þegar námsmaður hefur aftur nám að loknu slíku námshléi skal líta á það sem nýtt nám (nýr námsferill) og verður námsmaður að undirrita nýtt skuldabréf. Námsmaður greiðir jafnframt afborganir af eldra skuldabréfi, sjá þó 15. kafla úthlutunarreglna um frestun afborgun á meðan á námi stendur.

12. Kafli – Námsstyrkur við námslok

Ljúki námsmaður prófgráðu á þeim tíma sem skipulag skólans á náminu gerir ráð fyrir, á hann rétt á námsstyrk sem nemur 30% niðurfærslu á höfuðstól námslánaskuldarinnar ásamt verðbótum á þeim degi sem skuldabréfi er lokað.

Námsstyrkur er einungis veittur vegna náms sem er skipulagt sem fullt nám í að lágmarki tvær annir, þ.e. sem nemur að lágmarki 60 ECTS-einingum eða ígildi þeirra.

Námsmenn hafa svigrúm til seinkunar í námi án þess að réttur til námsstyrks skerðist og er eftirfarandi :

1. Eitt ár umfram þann tíma sem skipulag iðn-, starfs- og aðfaranáms kveður á um.
2. Eitt ár umfram þann tíma sem skipulag bakkalárs- og meistaranáms kveður á um.
3. Sex mánuðir umfram þann tíma sem skipulag diplómanáms kveður á um.
4. Tvö ár umfram þann tíma sem skipulag doktorsnáms kveður á um.

Undanþágur frá námsframvindu samkvæmt greinum 3.4.1 – 3.4.6 teljast ekki til seinkunar í námi.

Áður en hægt er að veita námsmanni styrk þurfa að liggja fyrir staðfestar upplýsingar um hvenær nám hans hófst og hvenær því lauk með afriti af staðfestingu á lokaprófi. Námsmaður ber ábyrgð á því að sjóðnum berist slíkar upplýsingar. Að jafnaði er miðað við að staðfesting verði að hafa borist innan 6 mánaða frá námslokum.

13. Kafli – Ákvæði skuldabréfa

Endurgreiðslur námslána taka mið af ákvæðum hvers skuldabréfs og þeim lögum sem í gildi voru þegar lánin voru tekin. Að öðru leyti gilda samþykktar úthlutunarreglur sjóðsins hverju sinni.

Fylgiskjöl vegna umsókna tengd endurgreiðslum skulu berast sjóðnum eigi síðar en einum mánuði eftir að umsóknarfrestur rennur út. Að öðrum kosti er litið svo á að greiðandi sé fallinn frá umsókn og er sjóðnum þá heimilt að fella umsóknina úr gildi. Í þeim tilvikum sem greiðandi hefur fengið breytingu á framtali frá skattayfirvöldum er heimilt að taka tillit til þess þótt gögn berist eftir framangreindan frest, að því gefnu að umsókn þess efnis berist fyrir umsóknarfrest hvers umsóknarárs, sbr. 15. kafli.

13.1 Vextir og önnur lánakjör H-lána

13.1.1 Vaxtakjör

Vextir H-lána eru breytilegir og byggja á vaxtakjörum sem ríkissjóði bjóðast á markaði að viðbættu föstu vaxtaálagi, 0,8%, sem tekur mið af væntum afföllum af endurgreiðslu námslána. Þrátt fyrir framangreint er vaxtaþakið 4% af verðtrygðum lánum og 9% af óverðtrygðum lánum.

13.1.2 Lánskjör og vextir meðan á námi stendur

Lán samkvæmt lögum nr. 60/2020 um Menntasjóð námsmanna eru verðtrygð en vaxtalaus fram að námslokadegi. Verðtrygging reiknast frá fyrsta degi næsta mánaðar eftir útborgun. Fá námsmaður greitt út lán eftir námslokadag, reiknast vextir á þá greiðslu frá næsta degi eftir útborgun. Verðtryggingin miðast við breytingar á vísitölu neysluverðs.

13.1.3 Lánskjör eftir námslokadag

Eftir að námslokadagur hefur verið ákveðinn er námslánaskuld reiknuð og grunnvísitala skuldabréfs er miðuð við vísitölu neysluverðs á námslokadegi. Næsti dagur á eftir námslokadegi er fyrsti vaxtadagur skuldabréfs. Meginregla endurgreiðsluskilmála skuldabréfs er að skuldabréfið sé óverðtryggt og endurgreiðslutíminn háður lánsfjárhæð, sem þó er háð þeim skilyrðum að lánið verði endurgreitt áður en lánþegi nær 65 ára aldri. Þegar skuldabréfi hefur verið lokað er lántaka heimilt að velja hvort skuldabréfið skuli vera verðtryggt eða óverðtryggt. Þá getur lántaki einnig valið hvort endurgreiðslufyrirkomulag bréfsins skuli vera háð lántökufjárhæð eða háð tekjum sbr. nánar 14. kafli. Hafi lántaki ekki upplýst sjóðinn um hvort hann velji ofangreinda skilmála á skuldabréfi sínu áður en skuldabréfi er lokað skal miða við framangreinda meginreglu um að skuldabréf sé jafngreiðslulán og óverðtryggt, sbr. töflu í kafli 14.2.2 um fjölda endurgreiðsluára.

Ekki er hægt að skuldbreyta námsláni né breyta lánakjörum eftir að skuldabréfi hefur verið lokað og greiðslur hafa hafist.

14. Kafli - Endurgreiðslur

14.1 Endurgreiðslutími

Lánþega er heimilt að greiða inn á eða greiða upp námslán fyrir en ákvæði skuldabréfs kveða á um án viðbótarkostnaðar. Einstaklingur sem greiðir inn á námslánaskuldabréf samkvæmt lögum um Lánasjóð Íslenskra námsmanna á rétt á afslætti af aukainnborgun sem nemur 5-15% af ógjaldföllum eftirstöðvum skuldabréfs fyrir greiðslu. Hlutfall afsláttar af aukainnborgun ræðst af eftirstöðvum námslána greiðanda og er 5% ef skuld lántaka er 1 milljón kr. eða lægri, hækkar línulega eftir það og verður að hámarki 15% séu eftirstöðvar 4,8 milljónir kr. eða hærri. Beiðni um aukainnborgun skal berast í gegnum heimasvæði greiðanda inn á „Mitt Lán“.

Einstaklingar eiga ekki rétt á afslætti vegna aukainnborgunar inn á námslán nema endurgreiðsla á einu eða fleiri námslána hans sé hafin.

Sækja þarf um uppgreiðsluafslátt inn á „Mitt Lán“ og dregst hann frá heildarskuld lánsins þegar greitt er. Í þeim tilvikum sem annar en skuldari námsláns greiðir upp námslánið skal sækja um uppgreiðsluafsláttinn innan þriggja mánaða frá greiðslu og senda beiðni um það inn á menntasjodur@menntasjodur.is þar sem afsláttur skal endurgreiddur til þess aðila sem greiddi inn á námslánið.

14.2 Árleg endurgreiðsla

14.2.1 Endurgreiðslur námslána

Endurgreiðslur námslána eru 1. hvers mánaðar og skiptast í annars vegar jafngreiðslulán þar sem endurgreiðslutími fer eftir fjárhæð lánsins og hins vegar tekjutengd lán þar sem endurgreiðsla fer eftir tekjum lántaka en þó með ákveðinni fastri lágmarksfjárhæð, sjá nánar grein 14.2.3.

Einungis þeir sem námslok eru áður eða á sama ári er 40 ára aldri er náð hafa heimild til að velja tekjutengdar afborganir.

14.2.2 Endurgreiðslufyrirkomulag háð lántökufjárhæð

Lán skulu vera endurgreidd sem jafngreiðslulán með mánaðarlegum endurgreiðslum 1. dag hvers mánaðar. Lengd lánstíma tekur mið af heildarfjárhæð skuldabréfsins og aldri lántaka þar sem lán taki skal greiða upp lánið fyrir 65 ára aldur. Endurgreiðslur verða eftirfarandi:

Námslánaskuld	Endurgr.- tími (ár)	Árlegar endurgreiðslur*	
		Lægsta	Hæsta
0 - 399.999	2	0	200.000
400.000 - 799.999	4	100.000	200.000
800.000 - 1.599.999	6	133.333	266.667
1.600.000 - 2.399.999	8	200.000	300.000
2.400.000 - 3.199.999	10	240.000	320.000
3.200.000 - 3.999.999	12	266.667	333.333
4.000.000 - 4.799.999	14	285.714	342.857
4.800.000 - 5.599.999	16	300.000	350.000
5.600.000 - 6.399.999	18	311.111	355.556
6.400.000 - 7.199.999	20	320.000	360.000
7.200.000 - 7.999.999	22	327.273	363.636
8.000.000 - 8.799.999	24	333.333	366.667
8.800.000 - og hærra	25	352.000	og hærra

* Upphæðir án vaxta og verðbóta.

14.2.3 Tekjutengd endurgreiðsla námsláns

Lántaka er aðeins heimilt að velja tekjutengda endurgreiðslu ef námslok eru áður eða á því ári er 40 ára aldri er náð.

Tekjutengd endurgreiðsla er innheimt mánaðarlega og hver afborgun byggð upp af tveimur þáttum. Annars vegar er föst afborgun, óháð tekjum og hins vegar er tekjutengd afborgun.

Fjárhæð fastrar afborgunar er bundin vísitölu neysliverðs og tekur breytingum í takt við mánaðarlegar breytingar á vísitölu. Fjárhæð fastrar afborgunar er 10.000 kr. miðað við neysliverðsvísitöluna 470,5.

Mánaðarleg tekjutengd afborgun er 0,3125% af tekjustofni lánþega. Fyrstu átta mánuði endurgreiðsluársins er miðað við tekjustofn lánþega tveimur árum á undan endurgreiðsluári, en síðustu fjóra mánuði endurgreiðsluársins er miðað við tekjustofn lánþega ársins á undan endurgreiðsluári. Tekjutengd afborgun skal greidd mánaðarlega fyrsta

dag hvers mánaðar. Frá fjárhæð tekjutengdrar afborgunar dregst fjárhæð fastrar afborgunar.

Með tekjustofni er átt við útsvarsstofn lánþega að viðbættum fjármagnstekjum, sbr. c-lið 7. gr. laga um tekjuskatt nr. 90/2003.

Sé lánþega áætlaður skattstofn skal miða við hann. Sé lánþegi á endurgreiðslutíma ekki skattskyldur á Íslandi af öllum tekjum sínum og eignum skal honum gefinn kostur á að senda sjóðnum staðfestar upplýsingar um tekjur sínar og skulu mánaðarlegar endurgreiðslur ákveðnar í samræmi við það. Við myndun gjalddaga eru erlendar tekjur umreiknaðar í íslenskar krónur fyrir viðkomandi mynt og er miðað við meðalgengi Seðlabanka Íslands þess tekjuárs sem afborgun er reiknuð út frá. Geri hann það ekki eða telja verður upplýsingar hans ósennilegar og ekki unnt að sannreyna tekjustofn samkvæmt því skal sjóðurinn áætla honum tekjustofn til útreiknings árlegrar viðbótargreiðslu með ríflegu álagi.

Lánþegi á rétt á endurútreikningi mánaðarlegra greiðslna hafi þær verið byggðar á áætluðum tekjum. Hann skal þá sækja um endurútreikninginn eigi síðar en 15 dögum eftir gjalddaga afborgunar en umsókn frestar ekki innheimtu á gjalddaga. Endurútreikningur fer fram þegar sjóðnum hafa borist bestu fánlegar upplýsingar um tekjur greiðanda. Þegar staðfestar tekjuupplýsingar liggja fyrir skulu þær sendar sjóðnum og endurútreikningurinn endurskoðaður til samræmis. Hafi tekjustofn verið of hátt áætlaður skal lánþega endurgreidd ofgreidd fjárhæð.

Verði veruleg vanskil á endurgreiðslu námsláns eða hafi lánþegi vantalið tekjur sínar á framtali er heimilt að fella allt lánið í gjalddaga. Hækkun á viðbótargreiðslu vegna endurskattlagningar er gjaldkræf þegar í stað ásamt dráttarvöxtum samkvæmt ákvörðun Seðlabanka Íslands á hverjum tíma frá gjalddaga greiðslunnar.

15. Kafli - Frestun endurgreiðslu

15.1 Frestun endurgreiðslu vegna verulegra fjárhagsörðugleika

Sjóðnum er heimilt að veita frestun á endurgreiðslu ef lánshæft nám, atvinnuleysi, óvinnufærni vegna veikinda og/eða örorku, þungunar eða umönnunar barna, umönnunar maka eða aðrar sambærilegar ástæður valda verulegum fjárhagsörðugleikum hjá lánþega.

Með lánshæfu námi er átt við að nám umsækjanda uppfylli skilyrði 1. kafla úthlutunarreglna um lánshæfi náms og að námsmaður uppfylli skilyrði 2. kafla um námsframvindu.

Óvinnufær vegna örorku telst sá sem hefur rétt til örorkulífeyris samkvæmt skilgreiningu Tryggingastofnunar. Með umönnun barna og/eða maka er átt við að umönnunin hafi áhrif á möguleika umsækjanda til tekjuöflunar. Með atvinnuleysi er átt við að umsækjandi sé skráður á atvinnuleysiskrá og/eða í virkri atvinnuleit.

Að jafnaði er miðað við að ástæður þær sem valda örðugleikunum hafi varað í a.m.k. fjóra mánuði fyrir gjalddaga afborgunar.

Almennt er miðað við að ekki sé veittur frestur á afborgun ef árstekjur lánþega eru yfir kr. 4.470.000 og árstekjur hjóna/sambúðarfólks eru yfir kr. 8.940.000 árið á undan. Ef umsækjandi er ekki með skattalega heimilisfesti á Íslandi og tekjur hans eru í erlendum gjaldmiðli, skal miða við kaupgengi á gjalddaga afborgunar.

15.2 Sótt um frestun á afborgun

Lánþegi sem óskar eftir frestun á mánaðarlegum endurgreiðslum námsláns skal sækja um það í gegnum „Mitt Lán“ og senda með upplýsingar sem óskað er eftir.

Umsókn um frestun endurgreiðslna skal berast sjóðnum eigi síðar en 30 dögum eftir gjalddaga afborgunar.

Sjóðurinn áskilur sér heimild til þess að óska eftir því að trúnaðarlæknir sjóðsins á hverjum tíma afli upplýsinga hjá viðkomandi lækni um innsent læknisvottorð og gefi umsögn um efni þess. Verði slíkar upplýsingar ekki veittar getur sjóðurinn litið svo á að fullnægjandi umsókn hafi ekki verið skilað.

15.3 Áhrif frestunar á endurgreiðslur eftir lánaflokkum

15.3.1 Jafngreiðslulán

Ef lántaki skuldar jafngreiðslulán og fær frestun á endurgreiðslu, bætast afborganir sem frestað var aftan við greiðsluáætlun og lengja þannig lánstíma. Sé ekki mögulegt að lengja lánstíma sökum aldurs lánþega skal hækka greiðslubyrði af námsláni sem nemur frestuninni.

15.3.2 Tekjutengd lán

Ef lántaki skuldar lán með tekjutengdri endurgreiðslu er einungis hægt að sækja um frestun á tekjutengdum hluta afborgunar en ekki á föstum hluta afborgunar. Greiðandi greiðir því afborganir sem nema föstum hluta greiðslunnar þann tíma sem frestunin nær til.

15.3.3 Lán samkvæmt eldri lögum

Ef lántaki skuldar lán sem tekið var fyrir gildistöku laga nr. 60/2020 um Menntasjóð námsmanna gilda ákvæði skuldabréfa þeirra og eftir atvikum þeirra laga sem giltu um viðkomandi lán. Í samræmi við það er hægt að sækja um frestun á endurgreiðslu fastrar eða tekjutengdrar afborgunar. Sækja þarf um frestun fyrir hvern gjalddaga fyrir sig. Sé frestun veitt er fjárhæð gjalddagans færð aftur á eftirstöðvar lánsins og lengir þar með endurgreiðslutíma lánsins.

16. Kafli - Innheimta lána og vanskil

Ef lánþegi greiðir ekki afborgun á réttum tíma og hefur ekki samið við sjóðinn um greiðslu, er krafan send til lögmanna í innheimtu. Ef krafa á hendur lánþega er þegar í innheimtu hjá lögmönnum fara nýjar kröfur beint í innheimtu hjá lögmönnum. Þegar afborgun er í löginnheimtu ber lánþega að semja um skuld sína beint við lögmenn án milligöngu Menntasjóðsins. Standi lánþegi ekki í skilum, er sjóðnum heimilt að gjaldfella höfuðstól lánsins og innheimta með hæstu leyfilegu dráttarvöxtum.

Þegar höfuðstóll láns sem veitt er samkvæmt lögum nr. 60/2020 um Menntasjóð námsmanna er gjaldfeldur hefur sjóðurinn jafnframt heimild til að gjaldfella önnur lán í sama lánaflokki.

Þeir sem skulda námslán við gildistöku laga nr. 60/2020 um Menntasjóð námsmanna og taka námslán að nýju geta óskað eftir því að breyta eldri námslánum sínum til samræmis við ákvæði laga nr. 60/2020 um Menntasjóð námsmanna um lánakjör og endurgreiðslur. Skilyrði slíkrar skuldbreytingar er að endurgreiðslur námslánanna séu sambærilegar, umsækjandi sé ekki í vanskilum með námslán sín og að slík umsókn berist Menntasjóðnum fyrir 1. desember 2020. Sé ábyrgðarmaður á einhverju námslánanna verður að afla samþykkis hans.

17. Kafli - Vafamál

17.1 Hlutverk stjórnar

Það er eitt af hlutverkum stjórnar að skera úr vafamálum er varða einstaka lánþega og öðrum málum. Ákvörðun stjórnar má vísa til málskotsnefndar, sbr. grein 17.5.

Ákvarðanir stjórnar varðandi erindi sem berast sjóðnum skulu rökstuddar og tilkynntar skriflega, nema það sé augljóslega óþarft. Ákvörðun er bindandi eftir að hún er komin til aðila. Námsmanni eða öðrum þeim sem í hlut á er heimilt að fá mál endurupptekið, sbr. grein 17.4, eða getur óskað eftir úrskurði málskotsnefndar, sbr. grein 17.5. Um málsmeðferð að öðru leyti fer eftir stjórnarsýslulögum nr. 37/1993.

17.2 Málsmeðferð

Áður en stjórn sker úr vafamáli skulu sérstakar undirnefndir skipaðar úr hópi stjórnarmanna, endurgreiðslunefnd eða vafamálanefnd eftir atvikum, undirbúa og gera tillögur til stjórnar sjóðsins. Nefndin skal yfirfara afgreiðslu hliðstæðra mála og þau mál sem talin eru koma næst því máli sem er til ákvörðunar.

17.3 Rökstuðningur

Í rökstuðningi skal vísa til þeirra réttarreglna sem ákvörðun sjóðsins er byggð á, lögum, reglugerðum, úthlutunarreglum eða bókun stjórnar eftir því sem við á. Að því marki, sem ákvörðunin byggir á mati, skal í rökstuðningnum greina frá þeim megin sjónarmiðum sem ráðandi voru við matið.

17.4 Endurupptaka

Eftir að stjórn sjóðsins hefur tekið ákvörðun og tilkynnt til aðila máls, á málsaðili rétt á því að mál hans sé tekið til meðferðar á ný ef ákvörðun hefur byggst á ófullnægjandi eða röngum upplýsingum um málsatvik.

Beiðni um endurupptöku skal að jafnaði bera fram innan 3 mánaða frá tilkynningu til aðila máls um niðurstöðu stjórnar.

17.5 Málskotsnefnd

Menntamálaráðherra skipar málskotsnefnd þriggja manna. Nefndin sker úr um hvort ákvarðanir stjórnar séu í samræmi við ákvæði laga og reglugerða. Nefndin getur staðfest, breytt eða felld úr gildi ákvarðanir stjórnar sjóðsins.

Kæra til málskotsnefndar skal berast innan 3 mánaða frá tilkynningu til aðila máls um niðurstöðu stjórnar.

18. Kafli – Gildistaka

Tillögur að reglum þessum voru samþykktar af stjórn Menntasjóðs námsmanna þann 9. júlí 2020. Ráðherra setur reglurnar og öðlast þær gildi þegar þær hafa verið birtar með auglýsingu í Stjórnartíðindum í samræmi við 36. gr. laga um Menntasjóð námsmanna nr. 60/2020.

Reglurnar gilda fyrir námsárið 2020-2021.

Fylgiskjal I

Framfærslugrunnur og greinargerð með grunnframfærslu fyrir skólaárið

Framfærslugrunnur Menntasjóðs námsmanna

Við útreikning framfærslugrunns er byggt á grunnviðmiði neysluviðmiða velferðarráðuneytisins. Húsnæðiskostnaður tekur mið af leigu á stúdenta-görðunum háskólanna fyrir einstaklings-, par- og fjölskylduhúsnæði.

Húsnæðiskostnaður tekur mið af fjölskylduhögum og þannig er viðbótar-kostnaði vegna búsetu námsmanna sem eru í eigin húsnæði/ leigu-húsnæði skipt í sex flokka:

1. Námsmaður (einhleypur)
2. Námsmaður í hjúskap/skráðri sambúð, ekki barn á heimili
3. Námsmaður í hjúskap/skráðri sambúð, með eitt barn
4. Námsmaður í hjúskap/skráðri sambúð, með tvö börn eða fleiri
5. Einstæður, eitt barn
6. Einstæður, tvö börn eða fleiri.

Í þeim tilvikum þar sem um sambúð eða hjúskap er að ræða er gert ráð fyrir að báðir sambúðaraðilar standi jafnt að húsnæðiskostnaði. Þannig tekur framfærslan mið af raunverulegri framfærsluþörf mismunandi hópa námsmanna, þ.e. miðað við búsetuform og fjölskyldustærð.

Grunnframfærsla Menntasjóðs námsmanna

	Framfærsla á skólaári (kr.)	Framfærsla á mánuði (kr.)			Framfærsla á ECTS (kr.)		
		Grunnur	Húsn.	Alls	Grunnur	Húsn.	Alls
0. Í foreldrahúsum	783.868	87.096	0	87.096	13.064	0	13.064
1. Einhleypur	1.705.501	112.312	77.188	189.500	16.847	11.578	28.425
2. Sambúð, barnlaus	1.501.733	112.312	54.547	166.859	16.847	8.182	25.029
3. Sambúð, 1 barn	1.585.067	112.312	63.807	176.119	16.847	9.571	26.418
4. Sambúð, 2 börn e.fl.	1.631.423	112.312	68.957	181.269	16.847	10.344	27.191
5. Einstæður, 1 barn	2.159.326	112.312	127.613	239.925	16.847	19.142	35.989
6. Einstæður, 2 börn e.fl.	2.252.037	112.312	137.914	250.226	16.847	20.687	37.534

Framangreindar tölur miðast við einstakling þ.e. án framfærslu barna þar sem það á við. Gert er ráð fyrir 9 mánaða skólaári.

Ráðstöfunartekjur

Námsmenn geta haft kr. 1.364.000 í árstekjur (frítekjumark) án þess að til tekjuskerðingar komi.

Eftirfarandi tafla sýnir framfærslulán á skólaári (9 mánuðir) eftir fjölskylduhögum að meðtöldu láni vegna barna þar sem við á. Lánað er kr. 35.600 á mánuði vegna barns. Einnig eru sýndar ráðstöfunartekjur sömu námsmannahópa miðað við þær forsendur að námsmaður afli sér kr. 1.364.000 tekna á árinu til viðbótar námsláni.

	Framfærsla (kr.) á skólaári *	Ráðstöfunartekjur (kr.) **	
		á ári (12 mán.)	á mánuði
Í foreldrahúsum	783.868	2.147.868	178.989
Einhleypur	1.705.501	3.069.501	255.792
Sambúð, barnlaus	1.501.733	2.865.733	238.811
Sambúð, 1 barn	1.905.467	3.269.467	272.456
Sambúð, 2 börn	2.272.223	3.636.223	303.019
Einstæður, 1 barn	2.479.726	3.843.726	320.311
Einstæður, 2 börn	2.892.837	4.256.837	354.736

(*) Gert er ráð fyrir 9 mánaða skólaári.

(**) Útreikningur á ráðstöfunartekjum námsmanns eftir fjölskyldustöðu miðast við fulla framfærslu á skólaári og kr. 1.364.000 í tekjur.

Fylgiskjal II

Hámarkstími fyrir undirbúningsnám í tungumálum

Land	Hámarkstími tungumálanáms	Land	Hámarkstími tungumálanáms
Austurríki	0,5 námsár	Malasía	1,5 námsár
Belgía	0,5 námsár	Mexíkó	0,5 námsár
Bosnia	1 námsár	Mónakó	0,5 námsár
Brasilía	0,5 námsár	Perú	0,5 námsár
Búlgaríá	1 námsár	Portúgal	0,5 námsár
Eistland	1 námsár	Pólland	1 námsár
Ekvador	0,5 námsár	Rúmenía	1 námsár
Filippseyjar	0,5 námsár	Rússland	1 námsár
Finnland	1 námsár	Sam. arabísku furstadæmin	1,5 námsár
Frakkland	0,5 námsár	Serbía	1 námsár
Grikkland	1 námsár	Singapúr	1,5 námsár
Holland	1 námsár	Síle	0,5 námsár
Íran	1,5 námsár	Slóvakía	1 námsár
Ísrael	1,5 námsár	Slóvenía	1 námsár
Ítalía	0,5 námsár	Spánn	0,5 námsár
Japan	1,5 námsár	Suður-Kórea	1,5 námsár
Kína	1,5 námsár	Sviss	0,5 námsár
Kósóvó	1 námsár	Taiwan	1,5 námsár
Króatía	1 námsár	Tékkland	1 námsár
Kýpur	1 námsár	Tyrkland	1 námsár
Lettland	1 námsár	Tæland	1,5 námsár
Litháen	0,5 námsár	Ungverjaland	1 námsár
Lúxemborg	0,5 námsár	Þýskaland	0,5 námsár

Fylgiskjal III

Lán sem sjóðurinn hefur veitt

Heiti	Veitt	Vextir	Endurgreiðsla hefst m.v. námslok	Endurgreiðslu-Tími	Gjald dagar
M	1952-1961	3,50%	3 ár	10 ár	1. maí og 1. nóvember
N	1952-1961	3,50%	3 ár	10 ár	1. febrúar og 1. nóvember
M	1961-1967	3,50%	3 ár	15 ár	1. maí og 1. nóvember
N	1961-1967	3,50%	3 ár	15 ár	1. febrúar og 1. nóvember
L	1967-1975	5%	5 ár	15 ár	1.júní
K	1975	13%	1 ár	4 ár	1. apríl og 1. nóvember
X*	1976-1982	Verðtryggt	3 ár	20 ár	1. júlí og 1. nóvember
T**	1982-1992	Verðtryggt	3 ár	40 ár	1. mars og 1. september
R	1992-2005	Allt að 3% + verðtryggt	2 ár	Óákveðið	1. mars og 1. september
G	2005-	Allt að 3% + verðtryggt	2 ár	Óákveðið	1. mars og 1. september
H	2020	Allt að 4% + verðtryggt eða 9% óverðtryggt	1 ár	Breytilegt	Gjald dagi 1. hvers mánaðar

(*) Nefnast V-lán eftir sameiningu.

(**) Nefnast S-lán þegar endurgreiðsla hefst.

Skilgreiningar á helstu hugtökum

Ástundunarvottorð: Námsmenn í heilsársnámskeiðum geta sent ástundunarvottorð frá skóla eftir haustönn. Í vottorðinu þarf að koma fram mat skóla á námsframvindu í heilsársnámskeiðum. Að námskeiðinu loknu þarf síðan að koma vottorð um að námskeiðinu hafi verið náð ásamt heildarfjölda eininga.

Barnastyrkur: Námsmaður á rétt á styrk til framfærslu barns undir 18 ára aldri sem nemur einföldum barnalífeyri á mánuði að ákveðnum skilyrðum uppfylltum.

ECTS-eining: ECTS (European Credit Transfer and Accumulation System) er samræmdur mælikvarði á nám í aðildarríkjum Evrópusambandsins og annarra þátttakenda í Bolognaferlinu. 60 ECTS-einingar jafngilda fullu námsári.

Fjórðungur/önn: Ef skólaári er skipt í þrjú tímabil, þ.e. haust-, vetrar- og vorönn er miðað við að námsmaður í fullu námi hafi stundað nám í þrjá fjórðunga (annir) á námsárinu. Sumarönn telst vera fjórði fjórðungurinn.

Fullt nám: Námsmaður telst ljúka fullu námi ljúki hann 60 ECTS-einingum á skólaárinu eða 30 ECTS-einingum á misseri.

Grunnframfærsla: Sú fjárhæð sem sýnir lánsþörf námsmanns í leiguhúsnæði á námstíma eins og hún er skilgreind af stjórn sjóðsins.

Lánsáætlun: Eftir að námsmaður hefur sótt um námslán og skilað þeim gögnum sem sjóðurinn hefur óskað eftir, er reiknað út hversu hátt lán viðkomandi á rétt á miðað við tekjur og fjölskylduhagi. Lánsáætlun er birt rafrænt á „Mitt Lán“ námsmanns og gefur hún kost á tímabundinni fyrirgreiðslu hjá viðskiptabanka námsmanns. Komi í ljós að lánsáætlun byggir á mistökum eða á röngum forsendum miðað við gildandi úthlutunarreglur þess námsárs sem sótt er um lán fyrir áskilur Menntasjóðurinn sér rétt til þess að breyta lánsáætlun til samræmis við þær reglur.

Maki: Átt er við aðila sem er í hjúskap eða skráðri sambúð með lántaka.

Sambúð: Sambúð tveggja einstaklinga sem skráðir eru í sambúð samkvæmt þjóðskrá.

Misseri: Ef skólaári er skipt upp í tvö jafnlöng tímabil að jafnaði, haust- og vormisseri er miðað við að námsmaður í fullu námi hafi stundað nám í tvö misseri. Sumarmisseri telst vera þriðja misserið/önnin.

Námsár: Er almennt 12 mánuðir og hefst að hausti og lýkur að sumri. Ef námsmaður stundar nám á sumarmisseri tilheyrir það misseri undangengnu námsári. Með námsári er í reglum þessum átt við námsárið 2020--2021.

Námsferill: Námsbraut sem lýkur með tiltekinni prófgráðu. Nýr námsferill hefst skipti námsmaður um skóla, námsgrein eða prófgráðu.

Námslán: Lán vegna framfærslu og skólagjalda. Framfærsla námsmanns skiptist í grunnframfærslu, lán með tilliti til húsnæðis og lán vegna ferðakostnaðar. Við framangreint bætist svo barnastyrkur í þeim tilvikum sem það á við.

Námsslengd: Réttur námsmanna til námslána er tiltekinn í ECTS-einingum. Hafi námsmaður t.d. lokið 60 ECTS-einingum á skólaárinu og fengið lán fyrir þeim einingum, dragast þær frá þeim einingafjölda sem hann á rétt á lánnum til.

Námslok: Lok síðasta aðstoðartímabils námsmanns. Á það jafnt við um námsmenn sem ljúka námi, námsmenn sem hverfa frá námi án þess að ljúka því og námsmenn sem halda áfram námi án þess að taka námslán.

Ofgreidd lán: Ef námsmaður fær afgreitt hærra lán en hann á rétt á, t.d. vegna vanáætlaðra tekna, fyrirframgreiddra skólagjaldalána, eða ef hann lýkur ekki láns-hæfum námsárangri á önninni, ber honum að endurgreiða lánið sérstaklega.

Samtímagreiðslur: Greiðslur sem greiddar eru út mánaðarlega. Fyrsta greiðsla vegna haustannar er 1. október í misseraskólum og 1. nóvember í fjórðungaskólum. Vegna vorannar 1. febrúar í misseraskólum og 1. maí í fjórðungaskólum. Og vegna sumarannar er fyrsta greiðsla 1. júní í misseraskólum og 1. ágúst í fjórðungaskólum.

Sérnám: Starfstengt nám sem ekki er kennt á háskólastigi. Nám á framhalds-skólastigi til stúdentsprófs telst ekki til sérnáms.

Sjálfskuldarábyrgð: Skuldarábyrgð sem er þannig háttáð að ábyrgðarmanni er skylt að greiða skuldina á gjalddaga þótt kröfuhafi hafi engar tilraunir gert til að fá hana greidda hjá aðalskuldara.

Skólaár: Er almennt 9 mánuðir og hefst að hausti og lýkur að vori. Með skólaári er í reglum þessum átt við skólaárið 2020-2021.

Svigrúm: Möguleg lágmarks námsframvinda og heildarlánstími í tilteknu námi. Er meðal annars átt við fjölda eininga sem heimilt er að lána fyrir.

Umframeiningar: Ef námsárangur námsmanns er umfram 30 ECTS-einingar á einhverju misseri skólaársins, þá á viðkomandi rétt á að nýta umframeiningarnar á öðru misseri sama skólaárs eða síðar í sama námsferli svo framarlega sem lágmarks árangri námsárs (22 ECTS) sé náð á misserinu.

Undirbúningsnám: Nám til undirbúnings náms á háskólastigi.

Dæmi um útreikning á námsláni til námsmanns á Íslandi í fullu námi (60 ECTS-einingar) á skólaárinu 2020-2021

Dæmi A1:

Einhleypur í foreldrahúsum.

Tekjur	+	1,150,000
Frítækjumark	-	1,364,000
Mismunur	=	-214,000
45% skerðing	-	0
Grunnframfærsla	+	783,840
Húsnæði	+	0
Barnastyrkur	+	0
Framfærsla alls (60 ECTS)	=	783,840
Skerðing vegna tekna	-	0
Heildarframfærsla	=	783,840

Dæmi A2:

Einhleypur í leiguhúsnæði/eigin húsnæði.

Tekjur	+	1,750,000
Frítækjumark	-	1,364,000
Mismunur	=	386,000
45% skerðing	-	173,700
Grunnframfærsla	+	1,010,820
Húsnæði	+	694,680
Barnastyrkur	+	0
Framfærsla alls (60 ECTS)	=	1,705,500
Skerðing vegna tekna	-	173,700
Heildarframfærsla	=	1,531,800

Dæmi B1:

Einhleypur í foreldrahúsum sem kemur úr vinnu, þ.e. löngu leyfi.

Tekjur	+	2,100,000
Frítækjumark	-	6,820,000
Mismunur	=	-4,720,000
45% skerðing	-	0
Grunnframfærsla	+	783,840
Húsnæði	+	0
Barnastyrkur	+	0
Framfærsla alls (60 ECTS)	=	783,840
Skerðing vegna tekna	-	0
Heildarframfærsla	=	783,840

Dæmi B2:

Einhleypur í leiguhúsnæði/eigin húsnæði sem kemur úr vinnu, þ.e. löngu leyfi.

Tekjur	+	3,000,000
Frítækjumark	-	6,820,000
Mismunur	=	-3,820,000
45% skerðing	-	0
Grunnframfærsla	+	1,010,820
Húsnæði	+	694,680
Barnastyrkur	+	0
Framfærsla alls (60 ECTS)	=	1,705,500
Skerðing vegna tekna	-	0
Heildarframfærsla	=	1,705,500

Dæmi A3:

Einstaklingur í sambúð, barnlaus og
í leiguhúsnæði/eigin húsnæði.

Tekjur	+	1,600,000
Frítekjumark	-	1,364,000
Mismunur	=	236,000
45% skerðing	-	106,200
Grunnframbærsla	+	1,010,820
Húsnæði	+	490,920
Barnastyrkur	+	0
Framfærsla alls (60 ECTS)	=	1,501,740
Skerðing vegna tekna	-	106,200
Heildarframbærsla	=	1,395,540

Dæmi A4:

Einstaklingur í sambúð, 1 barn og
í leiguhúsnæði/eigin húsnæði.

Tekjur	+	1,400,000
Frítekjumark	-	1,364,000
Mismunur	=	36,000
45% skerðing	-	16,200
Grunnframbærsla	+	1,010,820
Húsnæði	+	574,260
Barnastyrkur	+	320,400
Framfærsla alls (60 ECTS)	=	1,905,480
Skerðing vegna tekna	-	16,200
Heildarframbærsla	=	1,889,280

Dæmi B3:

Einstaklingur í sambúð, barnlaus,
í leiguhúsnæði/eigin húsnæði og kemur
úr vinnu, þ.e. löngu leyfi.

Tekjur	+	3,200,000
Frítekjumark	-	6,820,000
Mismunur	=	-3,620,000
45% skerðing	-	0
Grunnframbærsla	+	1,010,820
Húsnæði	+	490,920
Barnastyrkur	+	0
Framfærsla alls (60 ECTS)	=	1,501,740
Skerðing vegna tekna	-	0
Heildarframbærsla	=	1,501,740

Dæmi B4:

Einstaklingur í sambúð, 1 barn,
í leiguhúsnæði/eigin húsnæði og kemur
úr vinnu, þ.e. löngu leyfi.

Tekjur	+	4,400,000
Frítekjumark	-	6,820,000
Mismunur	=	-2,420,000
45% skerðing	-	0
Grunnframbærsla	+	1,010,820
Húsnæði	+	574,260
Barnastyrkur	+	320,400
Framfærsla alls (60 ECTS)	=	1,905,480
Skerðing vegna tekna	-	0
Heildarframbærsla	=	1,905,480

Dæmi A5:

Einstaklingur í sambúð, 2 börn og
í leiguhúsnæði/eigin húsnæði.

Tekjur	+	1,900,000
Frítekjumark	-	1,364,000
Mismunur	=	536,000
45% skerðing	-	241,200
Grunnframbærsla	+	1,010,820
Húsnæði	+	620,640
Barnastyrkur	+	640,800
Framfærsla alls (60 ECTS)	=	2,272,260
Skerðing vegna tekna	-	241,200
Heildarframbærsla	=	2,031,060

Dæmi A6:

Einstætt foreldri, 1 barn og
í leiguhúsnæði/eigin húsnæði.

Tekjur	+	1,300,000
Frítekjumark	-	1,364,000
Mismunur	=	-64,000
45% skerðing	-	0
Grunnframbærsla	+	1,010,820
Húsnæði	+	1,148,520
Barnastyrkur	+	320,400
Framfærsla alls (60 ECTS)	=	2,479,740
Skerðing vegna tekna	-	0
Heildarframbærsla	=	2,479,740

Dæmi B5:

Einstaklingur í sambúð, 2 börn,
í leiguhúsnæði/eigin húsnæði og kemur
úr vinnu, þ.e. löngu leyfi.

Tekjur	+	7,500,000
Frítekjumark	-	6,820,000
Mismunur	=	680,000
45% skerðing	-	306,000
Grunnframbærsla	+	1,010,820
Húsnæði	+	620,640
Barnastyrkur	+	640,800
Framfærsla alls (60 ECTS)	=	2,272,260
Skerðing vegna tekna	-	306,000
Heildarframbærsla	=	1,966,260

Dæmi B6:

Einstætt foreldri, 1 barn,
í leiguhúsnæði/eigin húsnæði og kemur
úr vinnu, þ.e. löngu leyfi.

Tekjur	+	5,000,000
Frítekjumark	-	6,820,000
Mismunur	=	-1,820,000
45% skerðing	-	0
Grunnframbærsla	+	1,010,820
Húsnæði	+	1,148,520
Barnastyrkur	+	320,400
Framfærsla alls (60 ECTS)	=	2,479,740
Skerðing vegna tekna	-	0
Heildarframbærsla	=	2,479,740

Dæmi A7:

Einstætt foreldri, 2 börn og
í leiguhúsnæði/eigin húsnæði.

Tekjur	+	1,100,000
Frítekjumark	-	1,364,000
Mismunur	=	-264,000
45% skerðing	-	0
Grunnframfærsla	+	1,010,820
Húsnæði	+	1,241,220
Barnastyrkur	+	640,800
Framfærsla alls (60 ECTS)	=	2,892,840
Skærðing vegna tekna	-	0
Heildarframfærsla	=	2,892,840

Dæmi B7:

Einstætt foreldri, 2 börn,
í leiguhúsnæði/eigin húsnæði og kemur
úr vinnu, þ.e. löngu leyfi.

Tekjur	+	4,000,000
Frítekjumark	-	6,820,000
Mismunur	=	-2,820,000
45% skerðing	-	0
Grunnframfærsla	+	1,010,820
Húsnæði	+	1,241,220
Barnastyrkur	+	640,800
Framfærsla alls (60 ECTS)	=	2,892,840
Skærðing vegna tekna	-	0
Heildarframfærsla	=	2,892,840

Atriðisorðaskrá

A

Alþjóðleg vernd 8
Alvarleg veikindi eða andlát
í nánustu fjölskyldu 16-17, 27
Önnur lán 26
Lán vegna sjúkratrygginga erlendis
20,26
Aukið svigrúm 15-19
Aðstoðarar 5
Aðstoðartímabil 28, 37

Á

Ábyrgðarmenn 34-35
Áhrif tekna 25,28
Árleg endurgreiðsla 42-44
Ástundunarvottorð 16

B

Bankareikningur 31
Barnastyrkur 21, 56
Barneignir 17-18

D

Dánarbú 35
Doktorsnám 14, 24, 39

E

ECTS-eining 10
EES 7-9
Niðji 7
Endanlegt tekjutillit 16
Endurgreiðslunefnd 40
Endurgreiðslur 37, 40-47
Endurgreiðslutími 40-42
Endurkröfur 35
ERASMUS 16, 22, 28

F

Ferðalán 22, 26
Fjórðungur/önn 55
Fjöldatakmörkanir 13, 16
Foreldrar námsmanna 17, 26
Framfærsla 20, 27, 51-53
Fjárhagsörðugleikar 45-46
Frádráttur frá tekjum 28
Frítekjumark 28
Frestun 37-38, 45-46
Fullt nám 10, 18, 39
Fylgiskjöl 5, 40

G

Gengi 24, 26, 28, 44-45
Gjalddagar 54
Gjalddagi 34, 44-46, 56
Gjaldþrot 34-35
Grunnframfærsla 20, 52, 57-58
Grunnháskólanám 13, 24
Grunnnám 14, 24

H

Háskólanám 10-11, 13-14, 24
Húsnæði 20-21, 51-53
Húsnæðiskostnaður 51-53

I

Innheimta 32, 24, 47

L

Leigusamningur 20
Lán vegna barna 21
Lán vegna ferðakostnaðar 22
Lán vegna maka 27
Lán vegna skólagjalda 24-25
Lánsáætlun 6, 29
Lánshæfar einingar 13
Lánshæft nám erlendis 11
Lesblinda og aðrir sértækir
námsörðugleikar 18
Lokun skuldabréfs 5, 37-38
Læknisvottorð 15, 17-18, 26-27, 45
Lögheimili 8, 18, 21-22, 27, 35

M

Mat á ástundun 16
Málskotsnefnd 48-49
Meðlag 21
Misseri 10, 13-17, 24-25, 30-31,
55-56
Mistök 33
Mynt 25, 44
Meistaránám 13-14, 24, 39

N

Námsár 6, 13-16, 22, 24, 26, 28-
32, 34, 37-38, 48
Námsrángur 14, 15, 31-32, 38
Námsferill 13-15, 38

Námsframvinda 16,30
Námshlé 37-38
Námslengd 14
Námslok 11-12, 18, 37,39-40, 42-43
Námsstyrkur 6, 28, 39
Námsörðugleikar 18
Nám á háskólastigi 10
NORDPLUS 16, 22, 28
Norðurlönd 7, 12, 22, 29

O

Ofgreitt lán 31-32

Ó

Ófullnægjandi tekjuáætlun 29

R

Rannsóknarstyrkir 28
Réttarstaða ábyrgðarmanna 35
Réttindi flóttamanns 8
Réttindi erlendra ríkisborgara 8
Röskun á stöðu og högum námsmanns 26

S

Sambúð 5, 8, 21, 27, 44
Samtímagreiðsla 30, 57
Sérnám 11
Sérstakt lán vegna aukaferðar 22
Sjálfskuldarábyrgð 34
Sjúkratryggingar 26
Skattframtal 29
Skilafrestur 5
Skiptinemar 22
Skólaár 10, 13, 15-16, 20, 22, 30-31
Skólagjöld 17, 24-25, 28, 30
Skuldabréf 5, 30-32, 34-35, 37-42, 46
Styrkur 39
Svigrúm 10, 13-18

T

Tekjuáætlun 29, 31
Tekjur 6-7, 020, 25-29
Tekjur maka 27
Tekjur til frádráttar 28
Tilkynningaskylda námsmanns 5
Tungumálanám sem Undirbúningsnám 12

Trúnaðarlæknir 15, 27, 45

U

Umboðsmaður 6
Umsóknarfrestur 5, 38, 40
Umsóknir og gildistími 5
Undanþágur 5-7, 15-18, 21, 35,39, 45
Undirbúningsnám 10, 12
Upplýsingaskylda námsmanns og maka vegna tekna 29

Ú

Útborgun námslána 30-31, 34, 40
Útreikningsmynt 25, 28, 44
Útreikningur lána 30, 44
Útlendingastofnun 8

V

Vafamál 48
Vanskil 6-7, 24-25, 44, 47
Veðtrygging 35-36
Veikindi 8, 16-17, 26-27
Verðtrygging 40, 56
Vextir 31, 40
Viðbótargreiðsla 44
Viðbótarlán 20, 26
Vísitandi villandi upplýsingar 7, 33

Ö

Örorka 18, 27
Önn 6, 13-19, 24, 27, 29-31, 37-38